

ЗВЯЗДА

КАСТРЫЧНИКА 2010 г.
СЕРАДА
№ 205
(26813)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

На ўсёй тэрыторыі Беларусі 31 кастрычніка 2010 года стрэлкі гадзіннікаў пераводзяцца на 1 гадзінку назад.
У адпаведнасці з парадкам вылічэння часу, вызначаным пастановай урада, у рэспубліцы завяршаецца перыяд дзеяння «летняга» часу. Традыцыйна гэты прыпадае на апошнюю нядзелю кастрычніка. У ноч на 31 кастрычніка ў 3 гадзіны стрэлкі гадзіннікаў на ўсёй тэрыторыі Беларусі пераводзяцца на 1 гадзінку назад.
БЕЛТА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫЎ НА ПРАЦЯГУ ДВУХ ТЫДНЯЎ ДАПРАЦАВАЦЬ НОВУЮ РЭДАКЦЫЮ КАНЦЭПЦЫІ НАЦЬБЯСПЕКІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўчора правёў пасяджэнне Савета бяспекі Рэспублікі Беларусь па пытанні «Аб зацвярджэнні новай рэдакцыі Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі Рэспублікі Беларусі і дакументаў, звязаных з яе рэалізацыяй». Па выніках пасяджэння кіраўнік дзяржавы даў даручэнне на працягу двух тыдняў дапрацаваць новую рэдакцыю канцэпцыі з улікам меркаванняў членаў Савета бяспекі і прадставіць яму на зацвярджэнне, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

«Для ўстойлівага развіцця нашай дзяржавы гэта адзін з найбольш значных дакументаў. Ён замацоўвае сутнасць і змест шматграннай дзейнасці па забеспячэнні балансу інтарсаў асобы, грамадства і дзяржавы, па іх абароне не толькі ад патажнасцяў, але і рэальных пагроз», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка, адкрываючы пасяджэнне.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што папярэдняе рэдакцыю канцэпцыі дачытаў 2001 годам і яна адыграла сваю станоўчую ролю. Тады даволі поўна былі вызначаны напрамкі дзяржаўнай палітыкі ў гэтай сферы, створана метадалагічная аснова пабудовы і функцыянавання сістэмы нацыянальнай бяспекі.

Разам з тым у другое дзесяцігоддзе XXI стагоддзя Беларусь уступае ў прычыпова новай геапалітычнай рэальнасці. «Сістэма міжнародных адносін, якая складалася з часоў заканчэння Другой сусветнай і халоднай войнаў, адыходзіць у мінулае. Трансфармацыі, што адбываюцца ў свеце, беспрэцэдэнтныя па маштабах і дынаміцы. Складаныя працэсы абумоўлены з'яўленнем новых цэнтраў сілы, саперніцтвам за доступ да прыродных рэсурсаў, хуткімі тэмпамі тэхналагічнай эвалюцыі, усё ўзрастаючым значэннем інфармацыйнай сферы і аб'ектаў глабальных праблем чалавецтва», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта прымусіла па-новаму расставіць акцэнты, комплексна і прагматычна разглядаць пытанні нацыянальнай бяспекі ва ўсёй іх разнастайнасці і цеснай узаемасвязі».

Паводле слоў кіраўнік дзяржавы, не менш актуальнымі ва ўмовах глабалізацыі становяцца і пагрозы, якія ўзнікаюць далёка ад граніц Беларусі. Прыклад гэтага — сусветны фінансавы-эканамічны крызіс. «Стан існуючай глабальнай і рэгіянальнай архітэктуры бяспекі, правых інструментаў яе забеспячэння не выклікаюць аптымізму. Усё больш абурэннямі ўяўляюцца апасенні аб далейшых перспектывах сусветнай стратэгічнай стабільнасці», — падкрэсліў беларускі лідар.

Акрамя таго, Прэзідэнт Беларусі адзначыў, што наступствы сусветнага крызісу выявілі шэраг праблем, якія здаваліся раней абстрактнымі і далёкімі, а таму на сучасным этапе больш негата кіравацца ўстарэлымі поглядамі і шаблонамі. Новае гучыліне апошнім часам атрымалі экалагічныя, гуманітарныя і інфармацыйныя пагрозы. «Сучасныя тэхналогіі ўздзеяння на масавую свядомасць часам аказваюць больш разбуральны эфект, чым прымяненне традыцыйнай зброі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

ДЗВЕ ДАЧУШКІ І... СЫНОК-СЮРПРЫЗ

Дзве дачкі і сыноч нарадзіліся ў брацкаўскай ірыні Іванец на мінулым тыдні. Шчаслівая сужэцка Наталля і Ігар пакалі толькі вучацца ўседамаляць сябе шматдзетнымі бацькамі. Дзеці павяліся на свет крыву раней за тэрмін, і іх выходжаюць у аддзяленні неанатальнай і інтэнсіўнай тэрапіі і рэанімацыі, якім кіруе вядомы ў Брэсце доктар Сяргей Філатэа. Дзяўчычкі нарадзіліся вагой 1490 і 1410 грамаў, а хлопчык большы за сястрычак — 1680 грамаў. Але, як распавяла мама Наталля, — вельмі доўга яна лічыла сябе будучай мамай двойнят: падчас ультрагукавых даследаванняў сын «хаваўся» за дзяўчынкамі. Яго інкогніта раскрылі толькі незадоўга да родаў. «Будзе сплужыць у разведцы», — пажартываў нехта з медперсоналу.

А калі сур'эза, то маладой маме і дзецям трэба падлячыцца, набрацца сіл — для гэтага яны накіроўваюцца ў адпаведнае аддзяленне дзіцячай абласной бальніцы. Затым паўстае пытанне, дзе будзе жыць маладая вялікая сям'я пасля выпіскі. Наталля і Ігар Іванцы — чыгуначнікі, маюць аднапакаёвую кватэру. Але, магчыма, з бальніцы прыедуць адразу да бацькоў: маме траіх немаўлят спатрэбіцца дапамога бабুলі малых. Дарчы, мама нованароджаных ватра і не ведала, што ёй належыць дзяржаўнае дапамога ў выглядзе бесплатнай дэдняй няжкі. Ёй пра гэта сказалі ў радмоце. Як паведаміў гадоўнік урач Брэсцкага абласнога раддома Анатоль Дашко, гэта ўжо другая трайна з пачатку года ў іх устаноўе. А летас нарадзілася чатыры траі і 73 пары двойнят. Цікава, што Брэсцкая вобласць — лідар у краіне па шматплодных родах. Чаму? Ніхто не ведае. Мабыць, прырода ўзялася папраўляць дэмаграфію краіны з прыгранічнай вобласці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

РАСІЯ ЗМЕНИЦЬ ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ?

На працягу некалькіх бліжэйшых гадоў у Расіі можа павялічыцца пенсійны ўзрост — пра гэта паведаміў міністр фінансаў гэтай краіны Аляксей Кудрын.

У прыватнасці, адзначыў Аляксей Кудрын, не выключана, што расійскія мужчыны будуць выходзіць на пенсію ў 62, а жанчыны — у 60 гадоў. Прычым альтэрнатывы гэтаму варыянту па сутнасці няма: у адваротным выпадку дзяўдзеца павышчае параткі ці страхавыя ўзносы. Праўда, адначасова Аляксей Кудрын зазначыў, што павышэнне пенсійнага ўзросту не адбудзецца ў адзін момант: хутчэй за ўсё расійская «пенсійная планка» стане павышацца паступова — на паўгода-год.

Дарчы, варты заўважыць, што сярод дзяржаў былога Саветаўскага Саюза ранейшы пенсійны ўзрост (60 гадоў для мужчын і 55 — для жанчын) захаваўся толькі ў Расіі, ва Украіне і Беларусі. Разам з тым, як паведаміў у гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны нашай краіны Валентын КАРДЛІВА, сёння пытанне змянення пенсійнага ўзросту ў Беларусі не разглядаецца.

Сяргей ГРЫБ.

КОЛЬКАСЦЬ БУЙНОЙ РАГАТАЙ ЖЫВЁЛЫ І СВІНЕЙ У БЕЛАРУСІ ПАВЯЛІЧВАЕЦЦА

На 1 кастрычніка гэтага года, як паведаміў «Звязды» прэс-сакратар Белстата Віктар МІХНО, у сельскагаспадарчых арганізацыях пагадоўе буйной рагатай жывёлы ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года ўзрасло на 20,8 тысячы гадоў (на 0,5%), у прыватнасці, кароў — на 42 тысячы гадоў (на 3,4%). Колькасць свіней, у сваю чаргу, павялічылася на 137,5 тысячы гадоў (на 4,7%).

У параўнанні са студзенем — вераснем 2009 года ў сельскагаспадарчых арганізацыях, дзе сканцэнтраваная асноўная вытворчасць мяса, малака і яек, рэалізавана жывёлы і птушкі на забой (у жывой вазе) павялічылася на 51,8 тысячы тон (на 6,1%), вытворчасць малака — на 130,4 тысячы тон (на 3%), вытворчасць яек — на 83,6 млн штук (на 4,9%).

Да пачатку зімова-стойлавага перыяду ўтрымання жывёлы і пераходу на зімні рацыён кармлення (на 1 кастрычніка 2010 года) у сельскагаспадарчых арганізацыях рэспублікі на ўмоўную галаву жывёлы прыходзіла 20,4 цэнтнера кармавых адзінак, што на 0,5 працэнта ніжэй за аналагічны перыяд мінулага года. У прыватнасці, у Магілёўскай вобласці на ўмоўную галаву жывёлы прыходзіла 23,2 цэнтнера кармавых адзінак, Гомельскай, Гродзенскай і Брэсцкай — па 21 цэнтнеру ў кожнай, Віцебскай і Мінскай абласцях — па 19 цэнтнераў.

Надзея ДРЫЛА.

ВЫ ЗБІРАЕЦЕСЯ НЕШТА ПАБУДАВАЦЬ? ПРЫСЛУХАЙЦЕСЯ ДА ПАРАД ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

«Гэта не макет, мы можам пабудаваць вам дом із такога матэрыялаў», — кажа Ганна ДАНЕНКА.

Безумоўна, гэта не макет, а самая сапраўдная драўніна: расійская сасна дыяметрам 450 міліметраў. Хоць многія чамусьці спачатку не вераць, — усміхаецца намеснік дырэктара ЗАТ «Ареокс» Ганна ДАНЕНКА. Група кампаній, што ўваходзіць у таварыства, займаецца ў тым ліку і будаўніцтвам дамоў з клеенага брусу і ацыліндраванага бярвення. А фрагмент з некалькіх вянцоў сапраўды прыцягвае ўвагу. — Квадратны метр каштуе 280 долараў, гэта ўжо з зарэзаннымі чашамі. Заказваюць дамы і з такога матэрыялаў, лічыць, што чым больш — тым лепш. Хоць для нашых умоў дастаткова і бярвення дыяметрам 300 міліметраў і нават

мешу. У апошнім выпадку, праўда, ужо патрэбны ўцяпляльнік.

Пры нас жанчына цікавіцца: ці зможна яна пабудаваць пад Мінскам дачны каркасны дом і пры гэтым укладзецца ў 40 тысяч долараў? Ганна кажа, што гэта цалкам магчыма. Каркасны дом мае ў сваёй аснове жорсткі каркас з прафіляванага брусу 50х150 міліметраў. Унутр закладваецца целпаізаляцыя і абшываецца спецыяльнымі плітамі, вагонкай, піскардонам. Будаўніцтва па такой тэхналогіі дазваляе не толькі эканоміць час на правядзенне работ, але і далейшым істотна знізіць выдаткі на ацяпленне. Паколькі, тлумачыць спецыяліст, у такім выпадку лепшага за ўцяпляльнік нічога няма.

СТАР 2

ЖУРАВІНЫ Ў «ЖУРАВІНЦЫ»

Сёння ў Цэнтральным батанічным садзе праходзіць штогадовы Дзень журавін. Удзельнічаюць у ім аиччыныя прадпрыемствы, якія спецыялізуюцца па вырошчванні сартавых журавін. Адно з такіх прадпрыемстваў — ганцавіцкая навукова-даследчая станцыя «Журавінка» — прывезла ў сталіцу амаль тры тоны спелых буйных ягад. Фотарэпартаж з гэтага незвычайнага палескага журавінавага куточка чытайце на

СТАР 4

ISSN 1990 - 763X

1 долар США	3 000,00	1 чэшская крона	170,45
1 еўра	4 175,40	1 польскі злоты	1063,51
1 латывійскі лат	5 889,86	1 расійскі рубель	98,64
1 літоўскі літ	1 210,36	1 украінская грыўня	377,15

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 20.10.2010 г. (для бн разлікаў)	Курсы замежных валют для безлічальных разлікаў Цэнтрабанк РР
USD	30,4151
10 UAH	38,2460
1000 BYR	10,1350
EUR	42,2983

Аляксандра Уладзіслава

ОАО «БПС-Банк» 19 октября 2010 года провело внеочередное Общее собрание акционеров в форме заочного голосования по вопросам повестки дня:

- Об увеличении уставного фонда ОАО «БПС-Банк» до 513 220 500 000 рублей путем выпуска дополнительных акций банка, размещаемых путем проведения закрытой подписки.
- Об утверждении Условий проведения закрытой подписки на дополнительные акции ОАО «БПС-Банк».
- Об оказании ОАО «БПС-Банк» безвозмездной (спонсорской) помощи в 2010 году.

Решения приняты по всем вопросам повестки дня, в том числе:

по первому и второму вопросам проголосовали единогласно; по третьему вопросу — «за» 877 088 237 голосов или 99,994%, «против» — 51 805 голосов или 0,006%, «воздержались» — 0 голосов.

ОАО «БПС-Банк» УТВЕРЖДЕНО Общим собранием акционеров 19 октября 2010 года (протокол № 3)

Условия проведения закрытой подписки на дополнительные акции ОАО «БПС-Банк»

1. Условия проведения закрытой подписки на дополнительные акции ОАО «БПС-Банк» (далее — Условия) разработаны в соответствии с законодательством Республики Беларусь, Уставом ОАО «БПС-Банк» (далее — банк) и определяют цели, порядок и сроки проведения закрытой подписки на дополнительные акции банка, порядок и сроки реализации акционерами банка права на приобретение дополнительных акций, внесения денежных средств в уставный фонд (оплату дополнительных акций) банка, а также основания и порядок досрочного прекращения проведения подписки.

2. Зарегистрированный уставный фонд банка составляет 416 527 336 545 (Четыреста шестнадцать миллиардов пятьсот двадцать семь миллионов триста тридцать шесть тысяч пятьсот сорок пять) белорусских рублей, разделенный на 894 886 601 (Восемьсот девяносто четыре миллиона восемьсот восемьдесят шесть тысяч шестьсот одну) простую (обыкновенную) и 871 112 (Восемьсот семьдесят одна тысяча сто двадцать два) привилегированных акций, номинальной стоимостью 465 (Четыреста шестьдесят пять) белорусских рублей каждая. Акции банка выпускаются в бездокументарной форме в виде записей на счетах «депо», открытых в депозитарии.

3. Размер объявленного уставного фонда банка составляет 513 220 500 000 (Пятьсот тринадцать миллиардов двести двадцать миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей.

4. Решение об увеличении уставного фонда банка путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки, принято Общим собранием акционеров банка 19 октября 2010 г., протокол № 3.

5. Подписка проводится в целях увеличения уставного фонда банка. Собранные в ходе проведения подписки средства позволят банку повысить уровень капитализации, нарастить ресурсную базу и увеличить размер кредитной поддержки крупных клиентов.

6. Планируемый объем эмиссии — 96 693 163 455 (Девяносто шесть миллиардов шестьсот девяносто три миллиона сто шестьдесят три тысячи четыреста пятьдесят пять) белорусских рублей, который состоит из 207 942 287 (Двести семь миллионов девятьсот сорок две тысячи двести восемьдесят семь) простых (обыкновенных) акций номинальной стоимостью 465 (Четыреста шестьдесят пять) белорусских рублей каждая. Привилегированные акции при проведении данной подписки не размещаются. Цена подписки на одну акцию — 465 (Четыреста шестьдесят пять) белорусских рублей.

7. Список лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, принявшем решение об увеличении уставного фонда банка путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки, составлен на основании данных реестра владельцев акций банка, сформированного по состоянию на 5 октября 2010 года (далее — дата формирования реестра).

8. Подписка проводится с 21 октября по 3 ноября 2010 года.

9. Подписка проводится только среди акционеров банка, включенных в список на дату формирования реестра, в два этапа.

10. На первом этапе подписки с 21 октября по 26 октября 2010 года включительно акционеры могут реализовать свое право путем заключения с банком договоров подписки на дополнительные акции банка (далее — договор подписки). Максимальное количество дополнительных акций, которое может приобрести каждый из акционеров на первом этапе, определяется пропорционально количеству принадлежащих ему акций по состоянию на дату формирования реестра, указанную в пункте 7 настоящих Условий. Если по расчету причитается некруглое единичное количество акций, то применяется метод округления до целого числа в меньшую сторону.

27 октября 2010 года подводятся итоги первого этапа и определяется количество дополнительных акций, оставшихся для реализации на втором этапе. В этот день подписка не проводится.

11. На втором этапе подписки с 28 октября по 3 ноября 2010 года включительно акционеры могут реализовать свое право путем подачи в банк заявок на приобретение дополнительных акций банка (далее — заявка). Количество дополнительных акций, которое может приобрести каждый из акционеров, ограничивается только количеством акций, оставшихся неразмещенными по подписке.

12. Заявка представляет в банк на бумажном носителе в 2 (Двух) экземплярах и должна содержать имя (наименование), место жительства (место нахождения), контактные реквизиты (телефон, факс) и подпись акционера, а также количество дополнительных акций, которое акционер намеревается приобрести по данной заявке. Заявка акционера — юридического лица должна быть заверена оттиском его печати. Акционеры — физические лица подают заявки лично.

13. При приеме заявок уполномоченные работники банка делают запись об этом в прошитом, пронумерованном и скрепленном печатью журнале регистрации заявок. На обоих экземплярах заявки, один из которых остается в банке, а второй — возвращается лицу, подавшему заявку, проставляется отметка о регистрации заявки, которая включает дату и время подачи заявки, порядковый номер регистрации заявки в журнале, наименование должности работника банка, принявшего заявку, его собственноручную подпись и расшифровку подписи.

14. Заявки акционеров удовлетворяются в порядке очередности их получения банком путем заключения договоров подписки.

15. Не позднее рабочего дня, следующего за днем получения заявки, банк в письменной форме при помощи средств телекоммуникации, по почте или нарочным извещает акционера по реквизитам, указанным в заявке, о согласии на заключение договора подписки либо об отказе в заключении договора подписки в случаях, если:

- акционер, представивший заявку, не вправе участвовать в проведении данной подписки, согласно пункту 9 настоящих Условий;
- форма, содержание или порядок представления заявки не соответствует требованиям, предусмотренным пунктом 12 настоящих Условий;
- размер объявленного уставного фонда достигнут;
- срок проведения подписки истек;
- проведение подписки приостановлено или запрещено уполномоченным государственным органом.

16. Акционер должен заключить договор подписки в течение 5 (Пяти) рабочих дней после получения извещения банка о согласии на его заключение, но не позднее окончания срока проведения подписки — 12.00 3 ноября 2010 года.

17. В любой момент времени суммарное количество акций, указанное в принятых заявках, по которым банк направил извещение о согласии на заключение договора подписки, и в заключенных договорах подписки, не может превышать количества дополнительных акций, размещаемых по подписке.

18. До заключения договора подписки акционер должен представить документы, предусмотренные законодательством Республики Беларусь. Если необходимые документы не представлены, банк отказывает акционеру в заключении договора подписки. При осуществлении инвестиционной акционер — нерезидент Республики Беларусь — необходимо предварительно получить разрешение Национального банка Республики Беларусь на увеличение уставного фонда (приобретение акций банка) за счет средств нерезидентов. В случае приобретения в результате одной или нескольких сделок одним акционером, либо группой акционеров, связанных между собой договором, либо группой акционеров — юридических лиц, являющихся дочерними или зависимыми по отношению друг к другу, более 5 (Пяти) процентов акций от объявленного размера уставного фонда банка, необходимо иметь согласие Национального банка Республики Беларусь на такое приобретение акций банка. В случае приобретения акционером, либо группой акционеров, связанных между собой договором, либо группой акционеров — юридических лиц, являющихся дочерними или зависимыми по отношению друг к другу, более 10 (Десяти) процентов акций от объявленного размера уставного фонда банка, таким акционером представляется банку разрешение Национального банка Республики Беларусь на приобретение акций банка.

19. Оплата акций осуществляется акционером белорусскими рублями в наличном или безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь. Оплата акций в неденежной форме не осуществляется. Для оплаты акций могут быть использованы только собственные средства акционеров.

20. Денежные средства, поступающие в оплату акций на открытые в банке счета, в течение 2 (Двух) рабочих дней со дня поступления перечисляются банком на его временный счет, открываемый в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

21. Если в установленные сроки акционер не заключил договор подписки и (или) не подал заявку, и (или) не исполнил (исполнил ненадлежащим образом) обязательства по оплате акций, определенные договором подписки, признается, что акционер отказался от приобретения акций. В случае отказа акционера от приобретения акций поданная им заявка утрачивает силу, заключенный договор подписки считается расторгнутым.

22. Регистрация заявок и заключение договоров подписки проводится в рабочие дни с 09.00 до 12.00 в головном офисе банка по адресу: г. Минск, бульвар имени Мулявина, 6, ком. 100, тел. 289 42 33.

23. Количество размещаемых по подписке акций не должно превышать размера, определенного Общим собранием акционеров в решении об увеличении уставного фонда банка путем выпуска дополнительных акций.

24. В случае достижения в ходе подписки объявленного размера уставного фонда банка подписка прекращается досрочно, и ее результаты подтверждаются Общим собранием акционеров. В случае недостижения в сроки проведения подписки объявленного размера уставного фонда банка фактические результаты подписки подтверждаются Общим собранием акционеров.

25. При признании Общим собранием акционеров закрытой подписки на акции несостоявшейся банк возвращает акционеру денежные средства, внесенные ими в ходе подписки, не позднее 30 (Тридцати) дней от даты принятия соответствующего решения Общим собранием акционеров, на котором утверждались результаты подписки.

26. Права, связанные с владением акциями, возникают с момента государственной регистрации дополнительно выпускаемых акций и их зачисления на счета «депо» владельцев.

27. Порядок расчета и выплаты дивидендов по акциям банка определен Уставом банка и Положением о порядке объявления и выплаты дивидендов по акциям ОАО «БПС-Банк» в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Решение об объявлении и выплате дивидендов, в том числе о размере дивидендов, порядке и сроке их выплаты, принимается Общим собранием акционеров по рекомендации Наблюдательного совета банка. Размер дивидендов объявляется в белорусских рублях на одну акцию и не может быть больше рекомендованного Наблюдательным советом. В случае, если решением Общего собрания акционеров срок выплаты дивидендов не определен, он не должен превышать 60 (Шестидесяти) дней со дня принятия решения об объявлении и выплате дивидендов. Дивиденды объявляются без учета удерживаемых налогов.

Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, составляется на основании данных того же реестра владельцев акций банка, на основании которого был составлен список лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, принявшем решение о выплате соответствующих дивидендов.

Дополнительную информацию можно получить в головном офисе банка по адресу: г. Минск, бульвар имени Мулявина, 6, ком. 100, тел. 289 42 33, а также в филиалах и отделениях банка.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 13.11.2008 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673. ОАО «БПС-Банк».

Специальное разрешение (лицензия) Министерства финансов Республики Беларусь № 02200/038557 на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, зарегистрирована в реестре лицензий Министерства финансов Республики Беларусь за № 5200-1246-1022, действительна до 30.01.2012 года.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫЎ ДАПРАЦАВАЦЬ НОВУЮ РЭДАКЦЫЮ КАНЦЭПЦЫІ НАЦБЯСПЕКІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Паводле яго слоў, абавесціліся праблемы бяспекі і ў палітычнай сферы. Перш за ўсё гэта выцялае ў «паўзучай» дэградацыі ўжо існуючых сістэм і механізмаў ў гэтай галіне, у выкарыстанні на міжнароднай арэне стратэгіі, метадаў, прыёмаў, якія нацэлены на стварэнне розных перадач устойліваму развіццю іншых дзяржаў. «Гэта, дарчы, непасрэдна датычыцца і нашай краіны».

Таксама не знікаеца небяспека, якая выходзіць ад экстрэмізму і тэрарызму. Беларусь, як паказваюць адзінаццаць гадоў ад гэтага не менш сумныя выпадкі, таксама не стала выключэннем.
«На гэтым фоне падыходы да забеспячэння бяспекі Беларусі аб'ектыўна не могуць заставацца нязменнымі. Узростае значнасць дыягностыкі і маніторынгу разнапланавых праблем. Неабходна дакладна вызначыцца з нашымі нацыянальнымі інтарэсамі, з тым, якія абараняць у новых умовах, — кажаў Аляксандр Лукашэнка. — Дзейніча ў краіне механізмы ў гэтай сферы патрабуюць удасканалення. Перш за ўсё трэба надаць іх рабце папярэдзальны характар».

Кіраўнік дзяржаў адзначыў, што пералічаныя аргументы сталі вырашальнымі, калі прымаўся рашэнне аб неабходнасці падрыхтоўкі новай рэдакцыі Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі.

«А для атамараў паравацца аб уўнай кан'онктурнасці дзяржаўных рашэнняў хачу падкрэсліць, што гэта работа (падрыхтоўка новай рэдакцыі канцэпцыі) была пачата яшчэ з сабей мінулага года. А адпаведныя навуковыя пошукі вяліся на працягу апошніх трох гадоў. Таму ніякай прамой сувязі з цяперашняй палітычнай сітуацыяй тут няма і быць не можа», — кажаў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле слоў кіраўніка дзяржаў, новая рэдакцыя канцэпцыі павінна не толькі захоўваць пераемнасць з папярэдняй, але і ўлічваць змяненні, што адбыліся ў свеце і краіне за мінулыя гады. «Гэты дакумент таксама павінен быць не проста канцэптуальнай, як вынікае з самой назвы, але і метадалагічнай базай для далейшых рашэнняў і дзейняў усіх дзяржаўных органаў, — лічыць Прэзідэнт. — Але гэта тама мала. Патрэбна практычная, прыкладная накіраванасць. Трэба ацаніць цяперашні стан нацыянальнай бяспекі, без якой не бывае ні развіцця, ні працвітання, вызначыць, куды нам далей рухацца ў гэтай галіне».

«Як абараніць нашы інтарэсы? Які павінен быць алгарытм работы ўсёй сістэмы забеспячэння нацыянальнай бяспекі са з'яўленнем тых або іншых пагроз? Якія пры гэтым месца і роля кожнага ў нашым грамадстве — ад Прэзідэнта, урада да канкрэтнага чалавека, грамадзяніна?» — такія пытанні паставіў кіраўнік дзяржаў перад удзельнікамі пасяджэння.

Аляксандр Лукашэнка таксама асабліва падкрэсліў, што нельга забываць і аб палітычным гучанні канцэпцыі. «Яна павінна паказаць сувесную супольнасць транспарэнтнасць і прадказальнасць нашай палітыкі, надзейнасць Беларусі як адказнага партнёра і донара бяспекі».

У цэлым кіраўнік дзяржаў падтрымаў праект канцэпцыі, які быў унесены на разгляд Савета бяспекі. Асабліва ўвагу ён звярнуў на пытанні эканамічнай бяспекі, падкрэсліўшы, што яна з'яўляецца асновай забеспячэння бяспекі краіны.

Таксама Аляксандр Лукашэнка адзначыў важнасць забеспячэння дэмаграфічнай бяспекі, што з'яўляецца важнейшай задачай, якая стаіць перад дзяржавай на бліжэйшым перспектыву. На думку Прэзідэнта, статус дэмаграфічнай бяспекі паравянальны з іншымі відамі бяспекі, такімі як эканамічная або палітычная.

У новай рэдакцыі канцэпцыі таксама ўводзіцца паняцце «нацыянальнае інтарэсы», якія вызначаюцца як баланс інтарэсаў асобы, грамадства і дзяржаў. У сваю чаргу паняцце «небяспека» мае тры ўзроўні: рызыка, выклік і пагроза. Для кожнага з іх прапанаваны агульны алгарытм дзейняў. Таксама ў дакуменце вызначаны індэкатары, якія даюць магчымасць ацэньваць стан нацыянальнай бяспекі.

Праектам новай рэдакцыі канцэпцыі прадугледжваецца штогадовы комплексны даклад дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Прэзідэнту аб стане нацыянальнай бяспекі і мерах па яе ўмацаванні.

З'ВЯЦЦА СУЧАСНЫХ РЭЙКАВІЯ АЎТОБУСЫ

Па ініцыятыве Беларускай чыгункі, ААТ «Белкамун-маш» сумесна з польскай холдынгавай кампаніяй «Реса» пры ўдзеле Мінскага вагонарамонтнага завода пачне вытворчасць рэйкавія аўтобусы і дызель-цягнікоў.

Новыя айчыныя рэйкавія аўтобусы і дызель-цягнікі будуць істотна адрознівацца ад цяперашніх — як тэхнічна, так і па ўзроўні камфорту. Першы рэйкавія аўтобус вырабіць ужо ў маі наступнага года. Для пасажыраў у ім прадугледжаны зручны салон на 92 месцы, у ім будзе камандны кабінет, вакуумны туалет. Сілавы аграграт пад кузавам забяспечыць чышчыню ў салоне і адуствасць вібрацыі, а двухступенчатая падвеска з гумава-пнеўматычнымі ама-

ВЫ ЗБІРАЕЦЕСЯ НЕШТА ПАБУДАВАЦЬ? ПРЫСЛУХАЙЦЕСЯ ДА ПАРАД ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Яшчэ мне падалася цікавай навінка ад кампаніі: падмурак на жалезабетонных палях. У свеце такі спосаб уладкавання падмураку вядомы даўно, у нас жа пакуль не надта распаўсюджаны.

— Навошта ў прамым сэнсе слова закопчаць у зямлю грошы, вырабляючы маналіты падмурак? — расказвае Ганна Даненка. — Дастакова, як пры ўладкаванні свідравін, значна жалезабетонныя палі. Каштаваць такі падмурак для дома памерам 6х6 метраў будзе ўсяго 4 мільёны рублёў, што нашам менш, чым каштаваць бы маналіты.

...Навінак на міжнароднай спецыялізаваанай выставе «Буд-жэсп. Восень — 2010» і надалей давялося пабачыць няма-ла. Форум распаўсюў сваю працу ўчора ў выставачным павільёне па вуліцы Я. Купалы, 27 і будзе сустракаць наведнікаў па 22 кастрычніка. Сёлета ўдзел у выставе ўзялі калі 100 кампаній з 14 краін. Было бачна, што стэнды і экспазіцыі пастаўшчыкоў і вытворцаў будаўнічых матэрыялаў, бытавой тэхнікі, абсталявання і рыштунку, прапановы практычных і будаўнічых паслуг у аднолькавай ступені ўвогуле цікавыя і спецыялістаў, і прыватнікаў. І кожнага ў той жа час — на свой капіт, з упаснымі патрабаваннямі.

Напрыклад, дастаткова актыўна, як паддалася, найперш індывідуальныя забудовыя ініцыятыўныя прадукцыі сталіна-лі кампаніі «Усходні кантракт» — элементы ўнутранай сантэхнікі. Сам даўно пабудоваў кватэру, падаецца, праблема не стаць, тым не менш, памятаючы колішняе ваганні ў гэтым накірунку — якія радыятары ацяпляння паставіць, — не мог прамінуць выставачную экспазіцыю.

— Гэта новая расійская распрацоўка, якая вырабляецца дзюма нямецкімі фірмамі ў Кітаі, — дэманструе нам перавагі новага біметалічнага секцыйнага радыятара намеснік дырэктара Алена СМІРНОВА. — Спадзяемся выйсці з гэтай прадукцыяй на беларускі рынак. У чым унікальнасць распрацоўкі? У новым радыятары ўнутраныя рэбры размешчаны з невялікім нахілам да вертыкальнай восі секцыі. Такім чынам, рэбры суседніх секцыяў утвараюць канвекцыйны канал, які злучаецца даверху. Калі ў звычайным радыятары паветра, што паступае знізу, за кошт нагрэву «разганяецца» прыкладна ў 1,2 раза, дык на выхадзе з «драгавянага» каналу хуткасць паветра павялічваецца ў два разы — значыць, забяспечваецца больш высокая цэллааддача.

Паклокі пры вытворчасці выкарыстоўваецца біметал, выбраб мае лёгкасць алюмінію і трываласць сталі, а прадаецца за цане першага. Мантаж больш лёгкі ў параўнанні са звычайным чыгунным. Дарчы, сама панэль вузкая — ўсяго 80 міліметраў, што дазваляе эканоміць месца (у «звычайных» шырыня складае 120 міліметраў). Пры неабходнасці такія радыятары могуць быць абсталяваныя энергазберагальнай атаматрай.

— Звярніце ўвагу і на прыёмы дызайн. А яшчэ, акрамя звычайнага калёравага вырашэння — белага, шэрага і бэжавага, — па жадаанні кліента мы можам пафарбаваць радыятары ў любы колер. Хоць у чорны, хоць у сіні. Пагадзіцеся, для сучасных інтэр'ераў, найперш за ўсё жылга, гэта мае значэнне. А каштаваць такі пафарбаваны на густ заказчыка радыятар будзе ўсяго на 2 працэнты даражэй, — распавяла Алена.

...Як вынікае з назвы самога мінскага ТДА «Сетка», адзін з кірункаў яго дзейнасці — рэалізацыя металічнай (і не толькі) сеткі, адных найменняў якой налічваецца больш за дзясятка. «Хадзячая назва», пэўным стэрэатыпам для многіх стала сетка-рабіца.

— А ёсць жа сетка звярная ацываняваная і неацываняваная ў рулонах, сетка звярная арматурная ў картах (выкарыстоўваецца для арміравання бетонных сцвяжак, напрыклад, клетак для ўтрымання пушчых звару і тпушак, каркасаў парнікоў і цяпліц), сетка кручаная, прасечная-выцвяжная, сетка звярная з палімерным пакрыццём у рулонах, сетка з тканіны

ПАДКЛЮЧЫМ І ВЕЦЕР, І СОНЦА

Дэпутаты ратыфікавалі Статут Міжнароднага агенцтва па ўзнаўляльнай энергіі

Да альтэрнатыўнай энергетыкі Беларусі рухаецца марудна, але паслядоўна. Зроблены і яшчэ адзін палітычны крок — далучэнне да Міжнароднага агенцтва па ўзнаўляльнай энергіі. Яе Статут быў падпісаны яшчэ летась у Боне, а працэдура ратыфікацыі днём прайшла ў беларускім парламенце, у прыватнасці, у ніжняй палате.

Удзел Беларусі ў ключавой міжнароднай арганізацыі ў галіне ўзнаўляльнай энергетыкі адкрывае мноства новых дзвярэй. Навічму дапамогуць кансультацыямі (як стымуляваць развіццё ўзнаўляльнай энергіі), падзяліцца ноу-хаў, пасадзейнічаючы ў нашарошванні патэнцыялу. «Ці магчыма фінансавая падтрымка з боку Агенцтва?», — прагматычна цікавіцца дэпутат Алена ШАМАЛЁ.

— Арганізацыя гарантуе, што такая падтрымка будзе, — запэўнівае Леанід ШАНЦЬ, намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі. — Калі 50 млн долараў будзе прыцягнута ў сферу УКЭ.

Апроч таго, можна разлічваць і на такія «дывідэнды», як паліпшэнне іміджу краіны — для міжнароднай супольнасці захад Беларусі (далучэнне да Агенцтва) будзе пацвярджэннем яе гатоўнасці развіваць ўзнаўляльную энергетыку. Аднак самым праянальным, безумоўна, будзе з'яўленне закона аб ўзнаўляльных крыніцах, які пакуль што прыняты толькі ў першым чытанні. Дакумент дасць інвестарам стымулы і дзяржаўныя гарантыі, без якіх яны на такіх тэзіс у Беларусі не адважваюцца. Попыт з боку інашэземных прадпрыемстваў, паводле звестак спадара Шанца, вялікі, і яны вельмі чакаюць закона.

А пакуль над ім працуюць, у краіне з'яўляюцца першыя «астраўкі»

альтэрнатыўнага энергадобрабуйту. — За 2006—2009 гады доля ўласных рэсурсаў у паліўным балансе ўзрастае з 17,2% да 20,3%, — адзначае Л. Шанец. — Сёлета яна павінна дасягнуць 20,5%.

Уласныя рэсурсы складае найперш драўнінае паліва, яго «унёсак» — амаль траціна. У планах — павялічваць удзельную вагу мясцовых рэсурсаў у аб'ёмна кацельна-палівага паліва. Каб да 2012 года яны складалі не менш за 25%, а да 2015 — не менш за 28%.

— Такое напружанне заданне атрымаецца выканаць, толькі калі новыя віды рэсурсаў уводзіць у паліўны баланс, — мяркуе намеснік старшыні Дзяржаўкамітэта па стандартызацыі.

Вось тут на прырэміт план якая і выходзіць ўзнаўляльныя крыніцы. Значны рост іх долі ў паліўным балансе прадугледжаны таксама Канцэпцыяй энергетычнай бяспекі. І зразумела, адной драўнінай тут не абавесціцца: дзвядцятка падключыць і вецер, і ваду, і сонца, і біягаз.

Намеснік старшыні Дзяржаўкамітэта па стандартызацыі прыводзіць прыклад, які бямасай удаецца забяспечваць цяплом цэлы горад у Гомельскай вобласці.

На Нарачы працуюць дзве ветравыя ўстаноўкі. Пра ветрапарк, які мае вырасіць ў Дзяржынскім раёне (дзе якая з'яўляецца найвышэйшай кропка Беларусі), відаць, усё ўжо ўжо чіт. Інвестуе нямецкая кампанія Enertrag. Германія ў альтэрнатыўнай энергетыцы наогул наперадзю да планеты ўсёй. Не трэба, відаць, намагацца, што там вырабляецца амаль кожная трыцяя сучасная батарэя і амаль кожная другая ветравая турбіна ў свеце. Там сістэма заахованнаў прыключыцца «чыстая» энергія ўжо даўно адладжаная, а пазіцыі ў партыі «Зялёных», якія,

«Пялётамі і катламі людзей яшчэ не забяспечылі, а вугало пазавалі». Тут ужо на дапамогу прыходзіць спікер Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА. Ён запэўнівае, што «забароны па закупках вугало ў краіне не было». І на яго думку, якія проста скарацілі з-за высокага кошту паліва. Старшыня Палаты прадстаўнікоў падкрэсліў неабходнасць «на месцах з гэтымі пытаннімі разбірацца, ну і старацца больш выкарыстоўваць мясцовыя віды паліва».

Актуальную праблему ўзняў у Аўляльнай зале і дэпутат Аляксандр ЮШКЕВІЧ: — Уначы энергія нікуды не знікае, яна ідзе ў нябыт. За мяжой людзі ў гэты час уключаюць пральныя, пасудамыечныя машыны, бо так атрымаецца больш тана. А нашы энергетыкі чамусьці прывыклі так, што карыстаюцца нашымі тарыфамі, людзі плацяць больш!», — шчыра абурецца народны абраннік.

Леанід Шанец не прырчыць: «Такая стымуляцыя тарыф павінен быць уведзены». І ў прамым развіццё беларускай энергасістэмы на 2011 — 2015 гады ён, відаць, будзе адлюстраваны. Ва ўсім разе прапановы такіх ёсць.

— Мы вельмі зацікаўлены ў тым, каб стымуляваць і прамысловыя прадпрыемствы, і населеныя выкарыстоўваць энергію ўначы, — сцвярджае намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі. — Мы будзем эканоміць паліва.

Эканомія ў энергабяспецы, дарчы, не менш важная, чым дыверсіфікацыя. Аднак пакуль давайце глядзець праўдзе ў вочы — адсоткаў на 95 электраэнергія ў краіне залежыць ад прыроднага газу... Ала МАЧАЛАВА.

Ну і ну!

Жанчыны павілі мужчын

У рэанімацыянае аддзяленне Сяненскай балніцы шпіталізаваны 29-гадовы мужчына, якога цяжка пабіла равенсцка — рабочая. Як высветлілі міліцыянеры, мужчына і жанчына пасварыліся вечарам. Што не падзялілі, высветліцца падчас следства. А днём раней у Віцебску ў апабасно клінічную балніцу, таксама ў рэанімацыю, шпіталізавалі 40-гадовага мужчыну. Яго ўвечары ў пад'ездзе дома, дзе жыўе, параніла нажом 22-гадовая дзяўчына.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ТАК ЗАГУЛЯЎСЯ, ШТО БАР БЕЗ ЦЯНЫ ЗАСТАЎЯ

Беспарадоўны жыхар вёскі Лучкі Вінава-Басара раёна адлучаўся ў начным дына-бары «Італьянская кухня» ў Брэсце. Але пад раніцу госяць так разышоўся, што пабіў сяду і папсаваў мзбю. 32-гадовы «гулька» затрыманы, урон, прычынены ўстанове, падлічваецца.

Яна СВЕТАВА.

СЁННЯЯ СТАРТУЕ ДЭКАДА «ВУЧЭБНЫ АЎТАМАБІЛЬ»

УП «Белтэхнагляд» сумесна з Міністэрствам транспарту і камунікацыі і Дзяржаўнаінспекцыяй з 20 па 30 кастрычніка правяраць якасць аказання паслуг у аўташколах рэспублікі. Пра гэта журналістам паведаміў дырэктар УП «Белтэхнагляд» Анатоль ПАШКЕВІЧ.

Паводле яго слоў, падчас рэйду асобая ўвага будзе звяртацца на магчымыя факты прылісак гадзін заняткаў і выкарыстання вучэбнага транспарту не па прызначэнні. Такі комплекс мерапрыемстваў з мэтай павышэння якасці адукацыі будучых кіроўцаў і зніжэння аварыйнасці на дарогах праводзіцца ўжо троеці раз за гэты год.

— У апошні час найбольшая колькасць нараканняў датычыцца практычнага навучання кіраванню, — удакладніў намеснік дырэктара УП «Белтэхнагляд» Міхаіл СВІСТУН. — Пра гэта сведчыць у тым ліку і статыстыка: за 9 месяцаў экзамен у ДДІ з першага разу здалі толькі 58,4 працэнта курсантаў. Адна з прычын такіх невысокіх вынікаў — нядабраасмелнае выкананне сваіх непасрэдных абавязкаў майстрамі практычнага навучання. Каб не было галаслоўным, скажу, што падчас рэнейшых праверак выяўляліся выпадкі, калі на аўтадроме курсант вучыцца сам па сабе, а майстар сядзіць побач на лаўцы і паліць цыгарэту ці чытае газету. Якое ж гэта навучанне? Таму ва ўзмоцненым рэжыме будзем правяраць, як на практыцы выконваюцца патрабаванні праграмы на аўтадромах і на маршрутах, дзе праходзіць навучанне практычнаму кіраванню, ва ўсіх рэгіёнах рэспублікі, згодна з папярэдне распрацаванымі графікамі.

Дарчы, сёння ў Беларусі падрыхтоўку, перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі кіроўцаў механічных транспартных сродкаў ажыццяўляюць 493 вучэбныя арганізацыі, якія за 9 месяцаў гэтага года падрыхтавалі больш як 120 тысяч кіроўцаў. За акрошны перыяд УП «Белтэхнагляд» правяло 339 праверак аўташкол. Дзесці з іх было адулюена ў працягу дзяснян сертыфіката, у васамі арганізацыяў быў прыпынены набор групу. Толькі за час жа правядзення аналагічных дэжурды вясной гэтага года было выяўлена больш як 200 парашэнняў.

Надзея ДРЫЛА.

Поўны абзац

Школьнікі мелі намер здаць на металолом літы парканы Быхаўскай райбалніцы. З тэрыторыі балніцы скрадзены парканы на суму больш за ВР6 млн. Як выявілася, такім чынам вырашлі падзарабіць школьнікі, якія хацелі здаць яго на металолом. На справу яны пайшлі ноччу і скралі з тэрыторыі медустановаў элементы фігурага парканы. Міліцыя хутка знайшла скрадзенае і вярнула гаспадарам. 15-гадовы падлетак, жыхар в. Мокрае, затрыманы. У дачыненні да яго 15-гадовага саўдзельніка мера спынення не прымянялася. Заведзена справа.

У Балгары з мятнага склада сафіяскага аэрапорта ў ноч на 18 кастрычніка скрадзена больш за 300 кг золата, 20 кг серабра і кілаграм плаціны. Буйная партыя каштоўных металаў была канфіскаваная мятнікамі ў жніўні пры спробе незаконна пераправіць яе з Балгары ў Турцыю. Як мяркуецца, крадзеж здзейсніла група з некалькіх чалавек. Каб хаваць сляды, злучылі залілі іх віскі. Паліцыя вядзе расследаванне.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Ключавыя асобы

Аркадз ДАБКІН:

«УСЁ ТОЛКІ ПАЧЫНАЕЦЦА»

АДНІМ з галоўных сюрпрызаў пятай штогадовай канферэнцыі «Здарэальны комплекс «Загор'е» стала выступленне сувесна прызнанага ІТ-кіраўніка міжнароднага класа Аркадзя ДАБКІНА.

Актавая зала з цяжкасцю ўмясціла ўсіх ахвотных паслухаць, як адзін з заснавальнікаў і старшыня савета дырэктаруа буйнейшага рэзідэнта Беларускага парку высокіх тэхналогіяў кампаніі EPAM Systems зарабіў свой першы мільён.

Аказалася, што глабальных мэтаў на пачатковым этапе не было. Спачатку хацелася «проста выжыць», а цяпер задача — не здавацца і стаць сувесным канкурэнтам.

Вельмі радуе той факт, што калі раней нашы спецыялісты выклікалі цікавецца ў замежных заказчыкаў у асноўным з-за нізкага кошту, то цяпер сітуацыя змянілася, і на першы план выйшаў высокі прафесіяналізм.

EPAM у свой час стваралася як кампанія, якая арыентавалася выключна на замежных кліентаў, і змагла за 17 гадоў свайго існавання стаць буйнейшым распрацоўшчыкам практнага (заказнага) праграмазнага забеспячэння і адным з лідэраў «гульцоў» ў галіне кансалтынгаў і Цэнтральнай і Усходняй Еўропе. Свайго кірунку яна прытрымліваецца і да сённяшняга дня.

А рэзультаты паспяховага бізнэсу ад Аркадзя Дабкіна, на першы погляд, вельмі простыя:

- каб стварыць бізнэс, неабходна мець ідэю, часам вар'яцкую;
- лепш выбіраць самы цяжкі шлях — на ім вы не сустрэцеце канкурэнтаў;
- неабходна знайсці правільныя судносныя ўзроўні якасці і цаны;
- траба вельмі шмат працаваць, глыбока акупаючыся ў справу і ўнікаючы ва ўсе дэталі.

Ірына ТАМКОВІЧ.

Мінскі горадскі цэнтр недвжымасці

ИНФОРМИРУЕТ

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

В извещении о проведении 29 октября 2010 года 104-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды (сроком на 5 лет) здания, сооружений и помещений коммунальной собственности г. Минска (извещение опубликовано в газете «Вечерний Минск» от 15.10.2010 и газете «Звезда» от 16.10.2010 в строке 14 столбцов 3 и 4 вместо «112,4» и «1 970» читать «11,4» и «200» соответственно.

Телефон для справок 227 40 22.

01.11.2010 г. в 12.30 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Гомельжилпроект».

Повестка дня:

1. О выплате дивидендов.
2. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Собрание будет проходить по адресу: г. Гомель, ул. Кирова, 17.

Начало регистрации участников собрания: 12.00. УНП 400022625

з квадратными ячэйкамі. — пералічвае маркетолог прадпрыемства Алена ЯНУКОВІЧ. — Безумоўна, ацываняваныя сеткі больш даўгавечныя. Напрыклад, ахочыны ўласцівацы цывкавага пакрыцця захоўваюцца больш за дзясць гадоў пры эксплуатацыі ва ўмовах умеранага клімату на адкрытым паветры. Што найчасцей выбіраюць дачнікі? (Смеяцца.) Тую прадукцыю, што каштуе менш. Добра разьдзіжыцца сетка-рабіца, якую бяруць на выроб агароджаў, калітак, клетак і іншых металавырабаў. Ацываняваная, вышыней 1,5 метра, за 10 пагонных метраў (або за 15 квадратных) будзе каштаваць 70 тысяч рублёў. Пры тых жа параметрах, але за чорную (яе пры жадаанні можна будзе самастойна пафарба-

ваць у любы колер) чалавек аддасць 54,9 тысячы рублёў. — А вы і ўстанавіць агароджу з сеткі можаце на участку? — пытаецца адзін з наведнікаў выставы. — А як тады з бетаанамем слупкоў? цэмент самому рытываць? — Калі трэба, нашы спецыялісты і даставяць сетку за дадатковую плату, і агароджу ўстанавяць. Вядома ж, усё патрэбнае ў іх будзе з сабой, — адказвае маркетолог.

І звяртае ўвагу на модны аддзелачны зарас матэрыял — перфарыраваныя лісты ацываняванай, нержавеючай сталі, алюмінію, титану. На іх у адмысловым парадку нанесеныя адтуліны ў форме круга, квадрата, трохвугольніка, прамавугольніка — фактычна створаны ўзор. Перфарыраваныя такім чынам лісты можна выкарыстоўваць для вытворчасці выставачных стэндаў, экрану для камінаў, радыятару; для вытворчасці мэбля, агароджаў, лесеіц, падвясных столаў; як аблічавочныя панэлі і інш.

...Прыёмыма здзіўля і нават уразіла і экспазіцыя сталічнага ТДА «Спецкантракт» — вядучага ў краіне пастаўшчыка спец-

адзэння, рабочага абутку і сродкаў індывідуальнай аховы: спецадзэння агульнага прызначэння, спецадзэння для паніжэння тэмпературы, адзэння абмежаванага тэрміна выкарыстання (аднарацоўна), сродкаў аховы галавы, рук, органаў слыху і зроку, працоўны абутак і іншы. Калі вы неадзе ўзбачылі рабочага ў зашмалеванай вадоўцы і «старажытных» гума-вых ботах, можна смела рабіць выснову, што яго кіраўніцтва мала дабае пра здароўе, камфорт свайго падначаленага. Або не дабае пра кампанію, якая працуе з буйнейшымі прадпрыемствамі Беларусі, прапануючы ім больш за 3 тысячы найменшых прадукцыі. Калі гаварыць, напрыклад, пра адзэнне, паведаць, яго сваім знешнім выгляддам мала нагадавае працоўную вопратку. Хутчэй

ВМЖ

МАЛАДЫЯ ДЭПУТАТЫ МАЮЦЬ ВІРТУАЛЬНЫЯ КАНТАКТЫ З ВЫБАРШЧЫКАМІ

БЕЛАРУСКАЯ МОЛАДЗЬ

ЗАВАЯВАЛА ЯМАЛ

Айчынная моладзь можа не толькі добра адпачываць, але і працаваць. Свой вольны час яна звычайна праводзіць з карысцю. Беларусы, бадай, адзіная краіна на постсавецкай прасторы, дзе актыўна развіваецца студэнтска-адукацыйны рух.

Гэтую традыцыю камсамола ў нашы дні працягвае Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі. У кожнай вышэйшай навучальнай установе краіны створаны штабы працоўных спраў, якія і займаюцца працаўладкаваннем юнакоў і дзяўчат у летні перыяд і вольны ад вучобы час. Дарэчы, з кожным годам колькасць ахвотнікаў павялічваецца. Штогод да 50 тысяч маладых людзей працую на важных рэспубліканскіх аб'ектах. І тыя, хто аднойчы прайшоў праз студэнтскіх, зноў і зноў жадаюць акумуляваць у атмасферу романтикі і сяброўства. Не так даўно беларускія студэнты будаўнічых спецыяльнасцей у складзе 80 чалавек, вярнуўшыся з будаўнічых аб'ектаў Ямала-Ненецкай аўтаномнай акругі Расійскай Федэрацыі. Практычна два месяцы (з 14 ліпеня па 13 верасня) юнакі з Брэсцкага і Полацкага дзяржаўных універсітэтаў і Лепельскага архітэктурна-тэхнічнага ліцэя, а таксама аматары «рамантыкі, ма-

ры і водару тайгі» з БДУіРА і БДУ займаліся будаўніцтвам і рамонтам жалезабетонных дарог, кладкай пліт, малярнымі і землянымі работамі, закладкай падмурка, афарбоўваннем слупоў, эстакад, труб, платоў на Баваненкаўскім газакандэнсатным радовішчы Ярсалінскага раёна Ямала-Ненецкай аўтаномнай акругі. Вядома, працаваць вялікім складам адначасова складана. Таму былі выкананы традыцыйны студэнцкіх атрадаў камсамольскіх часоў і зводны студэнцкі атрад складаўся з трох лінейных, якія былі разбіты на некалькі брыгад для работ у тры змены.

— У такіх суровых умовах дапамога нашых юнакоў была і спецыяльнай загартоўкай і школай мужнасці, добрай школай жыцця, — адзначае скаратар ЦК БРСМ Ганна КАСТУНОВА. — У кожным студэнтстве важна тое, што маладыя людзі могуць па-сябраваць, зарабіць грошай, але самае галоўнае — яны ўступаюць у дарослае жыццё і вучацца самастойна прымаць рашэнні.

— А як прымаў нашу моладзь Ямал?

— Нашы юнакі жылі ў мабільных перасоўных доміках і інтэрнаце, якія выдзелілі ім мясцовыя ўлады. З надвор'ем, праўда, юнакам не паўнацэнна, але гэта значыць больш загартавала іх. У вольны час у іх была магчы-

маць кантактаваць з мясцовым насельніцтвам, і яны вярнуліся, займеўшы шмат сяброў. Акрамя таго, маладыя людзі сфартаграфавалі цудоўную і непаўторную прыроду Ямала, і гэтыя здымкі мы вывесілі на гэтым інтэрнэт-партале. І я скажу, ёсць на што паглядзець.

— Як вы заўважаеце, студэнтска-адукацыйны рух карыстаецца папулярнасцю ў сучаснай моладзі?

— Гэта традыцыя складалася яшчэ пры камсамоле, і мы рады таму, што змаглі захаваць яе і прымножыць. Студэнтска-адукацыйны рух і сёння запатрабаваны ў маладых. Моладзь заўсёды цікавіцца пытаннем працаўладкавання, ды і

наша моладзь папрацавала і ў Сочы, дзе рыхтуюцца да зімовага алімпіяды 2014 года. Наш атрад, у складзе якога было 16 чалавек, працаваў на будаўніцтве лядовых арэн, дарог.

— Як вы заўважаеце, студэнтска-адукацыйны рух карыстаецца папулярнасцю ў сучаснай моладзі?

— Гэта традыцыя складалася яшчэ пры камсамоле, і мы рады таму, што змаглі захаваць яе і прымножыць. Студэнтска-адукацыйны рух і сёння запатрабаваны ў маладых. Моладзь заўсёды цікавіцца пытаннем працаўладкавання, ды і

рамантыкаў не стала менш у наш час. А ў юнакоў і дзяўчат ёсць рэальнае магчымасць працаўладкавацца ў вольны час, падзарабіць грошай і прайсці школу жыцця. І звароту ў Рэспубліканскі штаб працоўных спраў з кожным годам менш не стала, а наадварот. І мы рады, што можам дапамагчы моладзі.

Сёння юнакі, без сумнення, з настальгіяй узгадваюць час, праведзены на Ямале. Можна, хтосьці з іх і ў наступным годзе паедзе працаваць менавіта туды, дзе яму ўсё так знаёма і чакаюць сябры.

Святлана СУХАРКО.

Маладыя дэпутаты — члены БРСМ сталі яшчэ бліжэй да сваіх выбаршчыкаў. Яны працуюць у сучаснай фармаце і ідуць «у нагу з часам», удасканальваючы сістэму прыёму грамадзян. Зараз у выбаршчыкаў з'явілася дадатковая магчымасць — інтэр-актыўныя кантакты з дэпутатамі. На інтэр-нэт-партале «Моладзь Беларусі» brsm.by стартаваў новы праект БРСМ «Электронная дэпутацкая прыёмная». Як адзначаў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, старшыня Рэспубліканскага клуба маладых дэпутатаў БРСМ «Выбар маладых» Мікалай Гарбачонак, гэта ініцыятыва Каардынацыйнага Савета клуба маладых дэпутатаў БРСМ, якая дазваляе моладзі праз інтэрактыўныя кантакты часцей задаваць сваім выбарнікам актуальныя пытанні і атрымаваць адказы. У сваю чаргу, дэпутаты ад моладзі стануць не толькі бліжэй да сваіх выбаршчыкаў, але і змогуць больш аператыўна вырашаць набалельшыя праблемы маладых.

— Мэта праекта, у першую чаргу, — каб маладыя людзі маглі рэальна задаваць пытанні дэпутатам, — кажа Мікалай Гарбачонак. — Таму што часам некаторыя складана прыйсці на прыём да дэпутата, але, выкарыстоўваючы магчымасці камп'ютара, можна звярнуцца з любым пытаннем, калі ў чалавека ёсць некаторыя складанасці. Што да працэдур звароту, то яна вельмі простая. Каб адправіць лістмо праз электронную дэпутацкую прыёмную, неабходна зайсці на сайт БРСМ, дзе ёсць спасылка ці так званы банер. Націснуўшы на яго, ва ўсіх ахвотных з'явіцца магчымасць задаць пытанне. Зваротца ў электронную прыёмную можа як фізічная, так і юрыдычная асоба. Задаваць пытанні можна на розныя тэмы. Плануюцца прапрацоўваць кожны зварот і накіроўваць адказ адрасату.

Дарэчы, на спецыяльныя паштовыя скрыні грамадзяне могуць накіроўваць свае звароты па прычыне тэрытарыяльнай прыналежнасці (напрыклад, жыхар Віцебскай вобласці ў «Электронную дэпутацкую прыёмную» па

Віцебскай вобласці). На першым этапе рэалізацыі праекта плануецца арганізаваць работу шасці абласных, Мінскай гарадской і прыёмнай рэспубліканскага клуба маладых дэпутатаў «Выбар маладых». Крыху пазней такія віртуальныя гарадскія прыёмныя будуць адкрыты ў дэпутатаў — членаў БРСМ у кожным рэгіёне.

— Мы прадугледзелі працэдuru адказу на звароты грамадзян, — працягвае Мікалай Гарбачонак, — дарэчы, ананімныя звароты разглядацца не будуць. Той, хто хоча звярнуцца да дэпутата з пытаннем, запаўняе спецыяльную форму. Кожны дзень дэпутаты Палаты прадстаўнікоў абласных раённых Саветаў праглядаюць пошту. У нас пошта падзелена па абласцях і г. Мінску, г.з.н., любы малады чалавек і дарослы таксама, які жыве ў любым пункце Беларусі, можа задаць сваё пытанне і атрымаць на яго адказ. Калі тая ці іншая праблема патрабуе вырашэння, мы рэалізуем свае права як дэпутаты звярнуцца ў адпаведныя органы для вырашэння тых ці іншых пытанняў, што існуюць у канкрэтнага грамадзяніна. І па спасылцы, якую ён пакінуў: адрас паштовай скрыні ці свой хатні адрас, мы яму накіроўваем адказ. Паведамляем, якое прынята рашэнне ці рэкамендуем звярнуцца ў пэўны орган.

Як адзначылі ў ЦК БРСМ, па выніках выбараў дэпутатаў у мясцовыя Саветы дэпутатаў 26 склікання дэпутатамі ў абласныя, раёныя, гарадскія (гарадоў абласнога і раённага падначалення), пасялковыя і сельскія Саветы абрана 911 членаў арганізацыі. А для стварэння адзінага механізму ў арганізацыі работы моладзевага дэпутацкага корпуса, кансалідацыі дзейнасці дэпутатаў у рэалізацыі дзяржаўнай моладзевай палітыкі ў маі гэтага года адноўлена работа Рэспубліканскага клуба маладых дэпутатаў БРСМ «Выбар маладых». Так што, задаваць свае пытанні маладым дэпутатам праз электронную дэпутацкую прыёмную і атрымаваць адказы, нават не выходзячы з дома. Пры гэтым, яшчэ раз заўважым, ананімныя звароты не будуць разглядацца.

Святлана СУХАРКО.

АДЧЫНІЦЕ «ДЗВЕРЫ»!

«У наш час, перапоўнены інфармацыяй, людзі асабліва цяжка прастыя ідэі», — гаворыць Джэк Траўт. Ідэя праяждзення перагана некамерцыйнага фестывалю аматарскіх тэатраў «Дзверы», які праходзіць у Мінску 13—15 кастрычніка, простая, як двойчы два. Бярэм непрафесійных актёраў, знаходзім пляцоўкі для выступленняў і запрашаем глядачоў. Гаранты, што вам спадбаецца спектакль, ніхто не дае, бо галоўнае, што аб'ядноўвае тых, хто ў зале, і тых, хто на сцэне, — гэта любоў да тэатра і цікаўнасць, а не квіткі, згодна з якімі трэба заняць сваё месца.

Першае і асноўнае патрабаванне для ўдзелу ў фестывалі — гэта бяскасная любоў да тэатра і гадоўнасць выступаць на любой прапанаванай сцэне. Арганізатары фестывалю Мікіта Сідарэнка і Уладзімір Галак, актёры аматарскага франкафоннага тэатра «Touchons-ka» філагалічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, без асабліва цяжкасці знайшлі водгук сярод тэатралюбаў. Для гэтага стварылі групу ў адной з сацыяльных сетак і за два летнія месяцы знайшлі 6 тэатраў і адпаведна — 6 спектакляў. Такім чынам, «Дзверы» адчынілі для Аматарскага франкафоннага тэатра філфака БДУ, Студэнцкага тэатра факультэта міжнародных адносін БДУ, дзіцячага тэатра «Рондстудыя», дуэта «Cigale» пры падтрымцы мастацкай асацыяцыі «Contemate ritio», студэнцкага эксперыментальнага тэатра-студыі «ARTVoyage», тэатра-студыі «7 ПАВЕРХ».

чымасці данесці гэта да многіх. Таму фестываль «Дзверы» — гэта дадатковая магчымасць заявіць аб сабе свету», — адзначае актрыса тэатра «Рондстудыя» Марыя Сіджэка.

Увогуле, таварна-грашовыя адносіны аматарам зусім не ўласцівыя, таму што яны не імкнучыся прадаць свой спектакль, у іх няма сезонаў і гучных прэм'ер. Ёсць толькі жаданне займацца тым, што патрабуе душы і свядомасці. На фестывалі «Рондстудыя» прадставіла спектакль «Якісьці». Адразу скажу, што крытыкам «Дзверы» павінны быць зачыненыя, таму што непастаўленыя галасы, абмоўкі і ненадуральнасць актёраў кідаюцца ў вочы. Аднак іх шчырасць, старанне і эмацыянальнае прымушаюць дзясяць спектакляў да канца і крычунць «браве» аматарам, якія выходзяць на паплон.

Паколькі Мікіта Сідарэнка і Уладзімір Галак зусім не мецэнаты, за грошы выступаць нікому не прапаноўвалі. Увогуле, фестываль «Дзверы» можа смяла прэтэндаваць на званне самага маладыдэпутацкага праекта гэтага года: арганізатары не пляццэ сваімі нервамі (бо арганізоўваецца ўсё без панікі), актёры не пляццэ за ўдзел, глядачы — за ўваход. Адзіная валюта на фэсце — добрая воля, здаровы запал і бязмерная цікаўнасць. Уваголіць у жыццё ідэю некамерцыйнага фестывалю дапамаглі некаторыя сталічныя ВНУ. Пляцоўкі для спектакляў прадастаўляў філфак БДУ і Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі.

Арганізатары спадзяюцца, што ў наступным годзе фестываль пройдзе з такой жа лёгкасцю і зноў дзе падтрымку сярод іншых. Бо ніякія дзверы не павінны зачыняцца перад шчырым жаданнем тварыць і ўдасканальваць актёрскае майстэрства.

Вольга КОРШУН.

ГЛЯДЗІМ ПАЭЗІЮ: НАША МАСТАЦТВА ПЛЮС НЯМЕЦКАЯ ЛІТАРАТУРА

Беларускія маладыя мастакі пераўвасобілі лірыку нямецкамоўных паэтаў у штосці новае. З дапамогай выяўленчых сродкаў беларусы стварылі цікавыя малюнічыя графічныя інсталляцыі і відэатворы. Назва выставы «ЛІТАРА» ўжо сама па сабе творчасць: беларускае слова, літара а з нямецкага алфавіту. Які глыбокі сэнс у гэтай шматмернасці.

Тэксты нямецкамоўных паэтаў былі прапанаваныя беларускім мастакам у арыгінале і ў перакладзе на беларускую мову. Пераклад менавіта на беларускую мову — гэта вельмі прыемны элемент выставы. Як казаў пералік насельніцтва 2009 года, 60% беларусаў лічаць беларускую мову роднай, размаўляючы на ёй. Між іншым, дакладна ведаю, што пытанні наконце могуць бязглыбокі насельніцтва. Але зараз не пра тое. На выстаўцы прадстаўлены творы беларускіх мастакоў Руслана Вашкевіча, Міхаіла Гуліна, Зюль Фішэра і інш. Выбраўшы адзін альбо некалькі тэкстаў Ільмы Ракузы, Андрэаса Альтмана, Монікі Рынк і Ульрыкі Зандзіг, кожны ўдзельнік пасправаваў «даследаваць» яго. Дзякуючы творцам мы можам убачыць, што адбываецца з тэкстам, калі яго візуальны кампанент набывае большую інтэнсіўнасць праз увядзенне ў прастору выяўленчых мастацтваў.

«ЛІТАРА» — цудоўны прыклад таго, што праблема чужой мовы, двухмоўя, перакладу вырашаюцца. Ды яшчэ як таленавіта... Нечаканыя сэнсавыя кантэксты, што ўнікаюць на стыку дзвюх моў і двух відаў мастацтва, сапраўды зачароўваюць, узбагачаюць духоўна. Асабліва прыемна наведваць выстаўку тым маладым людзям, хто цікавіцца сучасным беларускім мастацтвам і нямецкай мовай. Хочацца сказаць «велькі дзякуй» перакладчыку тэкстаў на беларускую мову і куратару выстаўкі Ірыне Герасімовіч.

Наталія ШЧУРКА.

КРУЦІЦЬ ПЕДАЛІ БЯСПЕЧНА?

Брастаўчане хочуць бяспекі на дарогах, таму рыхтуюць зварот да кіраўнікоў горада

З-за мноства аўтамабільных колкасцяў дарожна-транспартнага здарэння, парушэнняў правілаў дарожнага руху павялічылася ў разы; узровень забруджвання паветра вышэйшы за ўсе дазволеныя нормы; з'яўляюцца захворванні, звязаныя з маларухоыміладам жыцця. Трыгва! Уводзіцца надзвычайнае становішча: больш нікіх аўтамабільў — толькі веласіпеды!

Не? Не згодныя? А чаму? А калі б вам прапанавалі прапрацаваць, напрыклад, па сталіцы з ветрыкам?.. Я найрад ці згадзілася б. Усё ж такі небяспечна. А для брасцішчкі аматараў гэта не наглед адкладваць веласіпеды «да лепшых часоў», нягледзячы на тое, што брост не праставасяна для веласіпеднага руху. Там перад такімі «чужасцямі» не пасуюць, з імі змагаюцца. І вельмі, ведаеце, сур'ёзна...

ўрэгюляваныя правы і абавязкі веласіпедыстаў. Існуючая рэдакцыя «Правілаў дарожнага руху» толькі дае падставы супрацоўнікам ДАІ штрафваць тых, хто рухаецца па праезнай частцы. Чытаю на сайце (<http://dzedzich.org/wp/2010/08/17/padpishystia/>). Гэта асноўныя прэтэнзіі да «веласіпеднай сітуацыі». Гэта ляглі ў аснову звароту да мясцовай ўлады. У ім веласіпеды горада просяць забяспечыць умовы для руху па горадзе на веласіпехах уздоўж асноўных дарог, стварыць новыя веласіпедныя дарожкі, якія злучалі б паміж сабой усё раёны Брэсця, а ў месцах, абсталяваных спецыяльнымі веладарожкамі, замініць бар'еры ў адпаведнасці з нормамі. Уздоўж дарог, якія суправаджаюцца тратуарам, выдзеліць колерам (напрыклад, чырвоным) дарожку для веласіпедыстаў, уладкаваць паркоўкі каля грамадскіх устаноў і арганізацыяў... Гэта, на думку актывістаў, паспрыяе вырашэнню адразу некалькіх праблем. Па-першае, праблема арганізацыі руху транспарту. У час пік аўтамабіль, які ў любым віду кружыцца, ствараюць заторы, бо колькасць жалезных коней расце штогод. Гэта адбываецца яшчэ і на якасці паветра, пробы якога паказалі, што на ажыўленых участках руху колькасць шкодных рэчываў у некалькі разоў перавышае норму. Расце рызыка з'яўлення захворванняў, звязаных з маларухоыміладам жыцця...

(Заканчэнне на 2-й стар. «43».)

Праблемы горада...

«Чужыя праблемы — не нашы», — падамае хтосьці сам сабе. Магчыма. А калі такія «зядлыкі веласіпедысцтва» з'явіцца ў вашым горадзе? У Брэсце недастаткова дарожак і станяк на веласіпедна, а калі дарожкі такія ёсць — ехаць па іх складана, бо пабудаваныя яны з парушэннем правіл. У месцах заезду на веладарожкі бар'еры дасягаюць 15 см, замест нормы «не больш за 4». Таму аматары двух колваў вымушаны ехаць па праезнай частцы, што прываюе вялікую колькасць аварыйных сітуацыяў. І яшчэ — недасканалае заканадаўства, у якім не

НЕ БАГАТЫ ВЫБАР

Абнавіце гардэроб — і сум пройдзе, раяць псіхологі. Асмелюся не пагадзіцца, для некаторых паход на крамах сапраўды ў радасць, а для кагосьці шоппінг — сапраўдная праблема

Асабіста я належу да другой катэгорыі. Адзенне з вятчакімі і сэрсійкамі з дзіцячага аддзела зусім не вабіць мяне. Зразумела, хочацца выглядаць больш-менш самавіта. Далікатна, мініяцюрна — здавалася б, жыві і радуйся, а з пакупкамі бяда: пры расце 155 см я важу 40 кг. Самі разумеюць, даводзіцца выбіраць вопратку самых маленькіх памераў. Што ж, паглядзім, што я змагу купіць на гэты раз у гандлёвых цэнтрах Мінска!

меру, а ў нас толькі з 35-га? Гэта застаетца для мяне загадкай і да гэтага часу.

Сёння дзень завяршыўся без пакупак — стандартная сітуацыя з такімі параметрамі...

Дзяўчаты любяць высокіх

Вось бы Аляксандру Дзявятчанку праблема «ня памер менш» — яму пабыло падаваць, і лепш адразу на два памеры! Волатаўскія 2 мэтры — гэта нічога, дзяўчаты любяць высокіх, але выбар адзення — проста пакаранне нейкае!

«Цяжка, — скардзіцца Аляксандар. — Рост 197 см, доўгія рукі і ногі. Адзенне кароткае, занадта шырокае. А апрацавана трэба дыктыва, работа ў агенстве моды стварае свае правілы. Таму і купляю рэчы за мяжой, а ў Мінску ў сваёй швачкі нешта ўшываю, падаўжаю. Набліжаецца халодная зима, хочацца прыкуніць паліто і камфортны абутак. Наведзайшы ЦУМ і ГУМ, застаўся незадаволены: мала таго, што на такіх «волату» нічога няма, дык і тое, што ёсць, здзіўляе сваёй нязграбнасцю. Грубыя тканіны, дрэнна прашытыя шы, ніткі, якія лезуць адусялю. Ні ў адным паліто мне так і не атрымалася выявіць стан. А тое, з чаго зроблены абутак, цяжка назваць «скурзамам». Дрэны і нетрывалы матэрыял. Нязручная пасадка на нагу. Адным словам, выбіраць няма з чаго».

У той жа час у Мінску ёсць некалькі магазінаў для людзей з «нестандартнымі» памерамі. Але беларускія дызайнеры чамусьці ўпэўненыя, што такім людзям «за сорака». Вось і дызайнер адзення адпаведна. А што рабіць моладзі?

Вось і атрымаецца не паход па крамах, а сучасная пакута...

Марта МАРКАЧУСКАЯ.

САПРАЎДНАЯ ФЕЯ

Алена Бікрэнева — фея з «Калыханкі» — на самой справе вядзе змяны вобраз жыцця. Любіць мяса з бульбай, як сапраўдны беларус, жыве ў кватэры на пятым паверсе і заўсёды з задавальненнем сустракае гасцей. Яна, сучасная фея, з гарбаты і цукеркамі сустраэла і карэспанданта «ЧЗ», якік зваітаў да Алены ў вельмі асаблівы дзень для яе дзень — якраз на 4 гадавіну вяселля. Таму мы шмат размаўлялі пра мужа і дачушку, пра дзяцінства і зусім не казанчыя будні тэлеўдыва і што падараваў муж, я не стала дапытывацца, але на працягу гутаркі Алене даставілі падарунак ад любімай сястры — духі, пра якія марыла наша гераіня. Такой радасці і шчырай усмешкі не бачыла даўно, асабліва на вуснах дарослых людзей. Адным словам, Алена — фея зусім не казанчая, а сапраўдная, з жыцця.

— Як будзеце адзначаць свята?

— Я, напэўна, спыж шарлотку, бо ўсе інгрэдыенты ёсць, а яшчэ ўпрыгожу кватэру паветранымі шарыкамі. На святочным сталі ў якасці дэкору будуць свечкі, таму што 4 гады — гэта «воскавае вяселле». Да нас прыйдуць самыя дарагія людзі — гэта мая сястра з мужам і дзеткамі і нашы бацькі.

— Фея звычайна іма сапраўдныя дачкі і хатні справы ці ёсць памочніцы?

— Сама, вядома. У мяне такі працоўны графік, што многа часу праводжу дома з дачкой. Безумоўна, калі мама працуе увесь дзень, ёй неабходна памочніца. Мне іншы раз дапамагаюць бабуні.

— Значыцца, зусім не казанчыя заняткі — гатаванне ежы, уборка, прасаванне — не паляхоўце вас?

— Што вы? Вядома ж, не паляхоўце. Я, наадварот, вельмі люблю кулінарыю.

— Ці ёсць каронная страва?

— Мае каронныя стравы — гэта тыя, якія любіць мая сям'я: мой муж Дзіма, дачушка Дзіяна і я. Я люблю галушкі, а Дзіма — драўні. Таму я раблю і тое, і другое.

— А паваранна кніга карыстаецца ся?

— Кніга такая ёсць, аднак, калі ў мяне заканчваецца фантазія, заходжу ў інтэрнэт і там вышукваю розныя рэцэпты. Мой скарот у тым, што ніколі строга не прытрымліваюся рэцэптуры. Калі сказана дабаўці запражку, назву якой вы нават не чулі, усё і без яе атрымаецца смачна. Увогуле, люб-

вучылася ва ўніверсітэце, мой бацька гаварыў, што замуж мяне не аддасць, бо такая гаспадыня патрэбна самому. Я проста з любога набору прадуктаў зраблю «цукерачку». Мы неак з вёскі прывезлі многа кабакочку, і ў мяне з'явіліся кабакі фаршаваныя, вараныя, запечаныя з сырам, тушаныя, салодкія, піца, а таксама амлет з кабакочку.

Я люблю бульбу, як сапраўдны беларус. Таму ў нас на абедзённым сталі часта з'яўляюцца піражкі з бульбы, драўнікі з мясам, бабка. Я сама рыхтую запраўны. Сушаныя часнок, пятрушка, кропчык, чорныя ці чырвоныя перычкі, базілік — усё гэта перамаляю і атрымаюцца цудоўныя запраўкі.

— Бульба, піражкі, а выглядаеце так, нібы дзеці — ваш вобраз жыцця. Ці прыходзіцца абмяжоўваць сябе, каб заставацца стройнай?

— Такая фігура ў мяне ад прыроды. Салодкае не вельмі люблю, але ад булчачак з рызнікамі ці смятанніка ніколі не адмоўлюся. Не люблю марожанае, ем яго вельмі рэдка.

— Высокая і стройная — адным словам, мадэль. Дарэчы, некалькі гадоў назад вы сталі першай віцэ-міс конкурсу прыгажосці «Журавінка-2001». Чаму не працягваць кар'еру мадэлі?

— У той час я была студэнткай Універсітэта культуры і мастацтваў. І адзін малады чалавек, таксама студэнт, проста хадзіў за мной па пятах і прапаноўваў паўдзельнічаць у гэтым конкурсе. У рэшце рэшт я згадзілася, прайшла некалькі адборачных тураў і заняла другое месца. Пасля таго, як стала віцэ-міс, вучылася ў школе Варламава і магла працягваць кар'еру мадэлі. Аднак выбрала тэатр і кіно, а не подыум. І зараз не шкадую.

— А кім марылі стаць у дзяцінстве?

— Не паверыце, але першыя малючкі былі звязаныя з космасам. Мара была паляцець да зорак. З другога боку, мне заўсёды падабаліся спевы і танцы. Адным словам, я была натуральнай творчай чалавечкай. Напрыклад, хачу дапамагчы маме прыбраць кватэру, але проста выканаць заданне сумна. Таму прывядувава казку, нібы я папалыла і мне трэба справіцца з работай, каб потым паехаць на вельмі яшчэ і прыдуманым, казанчым спеце. Таму, магчыма, і нарадзілася жаданне стаць актрысай. Я наведвала тэатральную студыю,

знаёмстваў туды не трапіць. А тут мне пазнавалі і (па парадзе майго вядучка) прапанавалі прайсці кастынг на ролі Фей. Я, не спадзеючыся на добры вынік, прыйшла. Ведаеце, у мяне тады ўсе думкі былі пра вяселле. Я лунала ў ружовых марях. Ужо потым будучыя калегі прызналі, што мае вочы іскрылі ад ішчасця. І, уявіце, у дзень майго вяселля мне патэлефанавалі і сказалі, што прайшла. Было прыемна ўдаўненне.

— Ваша дачка глядзіць «Калыханку»?

— Глядзіць, але не ўспрымае мяне, як Феоу. Яна настойліва патрабуе ўключыць маму.

— А вы ў дзяцінстве глядзелі «Калыханку»?

— Абавязкова. Раней мультфільмы вельмі дазіравана паказвалі. Мой бацька падкрэсліваў у праграме тэлеперадач час, калі будучы мультыцік. Гэта зараз можа чужы дзіск і паказваць дзецям мультфільмы хоць увесь дзень. А раней чакалі «Калыханку», не прапусквалі ні адной перадачы.

Вольга КОРШУН.

КРУЦІЦЬ ПЕДАЛІ БЯСПЕЧНА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Паставім кропкі над «Ё»?

Першае, што мяне ўсхвалявала і занепакоіла, — правільнае дарожнае руху. Няўжо правы і абавязкі веласпедыста паспелі скасаваць? Паўгода таму я атрымала вадзіцельскае пасведчанне, зубрыла гэты самы «Раздзел 20. Рух на веласпедзе і мапедах». Там і правы, і абавязкі веласпедыста. А дзе ж яны зараз? Можа яшчэ што змянілі? Мяне ахапіла паніка і, каб не страціць пры першай магчымасці мару палова свайго жыцця, я пабегла ў бліжэйшы пункт інфармацыйнага лікбезу. Ім стаў кіёск «Белсаюздруку». Пашчасціла — няма чаргі, хуценька купляю, праглядаю змест... Вось жа яны! Той жа 20 раздзел, хоць год выпуску і змяніўся. Атрымліваецца, дарма перажывала за пасведчанне! Пачытаем разам? Але для гэтага трэба мінімум адкрыць пэўную старонку ў інтэрнэце ці прасцей — набыць «Правы дарожнага руху». Я не буду пералічваць гэтыя правы і абавязкі — зацікаўленыя самі знойдуць. І пра колер разметкі, які можа быць толькі чорны ці жоўты, а ні ў якім разе не чырвоны... Пачытайце уважліва правы і не пахлодзіце тых, хто гэтага не зробіць!

Што датычыцца паветра, то, сапраўды, яно вельмі забруджана. Яшчэ ў чэрвені асобы састаў падраздзялення Дзяржаўтінспекцыі і органы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя правялі акцыю «Чыстае паветра». Падчас яе высветлілі, што ў вобласці недастаткова увагі ўдзяляецца ахове атмасфернага паветра вадзіцелямі і кіраўнікамі прадпрыемстваў. Былі выпадкі, калі паказчыкі СО перавышалі дазволенае значэнні ў 4-5 разоў, а дымянасць — фактычна ў 2 разы. Атрымалася, што кожны дзвяцят аўтамабіль на дарогах вобласці эксплуатаецца з перавышаным утрыманнем шкодных рэчываў у адправажаных газах ці дымянасцю, якая пера-

Людзі мы такія...

Шмат еўрапейцаў круціць педалі не таму, што не могуць сабе дазволіць набыць аўтамабіль, а таму што гэта ў першую чаргу зручна і экалагічна. Там гэта зразумела. А наш чалавек яшчэ не гатовы да такіх пераменаў. Аўто — гэта хутка і практычна: дача, дом, дзеці... Здаецца, да «ластак» сваіх не вельмі прывыклі, не наездзіліся, а тут зноў вяртацца да вытоку і двух колаў? Таму пачынае трэба з папулярныя веласпедары ў транспартнага сродку, а калі на вуліцах веласпедыстаў стане значна больш, тады і вырашае гэта пытанне. Жыхары большых і меншых гарадоў аддаюць перавагу калі не асабістому аўтамабілю, то грамадскаму транспарту. На гэтым транспартны сродак людзі найбольш часта так хутка перасядаюць, але калі аддалі 1000 сваіх галасоў за веларух, то веласпед іх не пахоае... Ініцыятыва — гэта заўсёды добра. Цудоўна, што ёсць людзі неабяважныя да праблем захавання экалагічнай чысціні і здаровага ладу жыцця тым не менш для нашай краіны — гэта важна. Такія прапановы трэба падтрымліваць...

Таяцяна БОЛТУЦЬ.

Р.С. У Брэсце мясцовыя ўлады паабяцалі вырашыць праблему перамяшчэння па гарадзе на веласпедзе. Аб гэтым было заяўлена ў Брэсцкім гарвыканкаме ў час сустрэчы з актывістамі кампаніі «За Вела-Брэст». Яе ініцыятарам выступіла маладзёжная аб'яднанне «Дзедзіч».

ВЫБЕРЫ МЯНЕ!

Вы яшчэ не вырашылі, кім быць? Вы хочаце хутэй атрымаць адпаведныя веды і пайсці на свой лоб? Вы не ведаеце, у якой навучальнай установе лепш вучыцца абранай прафесіі? Нічога страшнага, адказы на такія пытанні можна будзе атрымаць 20-21 кастрычніка. У Нацыянальным цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі па вуліцы Кірава, 16 пройдзе фінал рэспубліканскага конкурсу мастацка-публіцыстычных праграм «ПРАФ-БУМ» навучанцаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Гэтае мерапрыемства Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі праводзіць разам з Міністэрствам адукацыі, і прысвечана яно 70-годдзю стварэння сістэмы прафесійна-тэхнічнай адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Правядзенне конкурсу абумоўлена увагай дзяржавы да пытанняў павышэння прэстыжу працоўных

спецыяльнасцяў. Вось і вырашана было паспрыяць фарміраванню пазытыўнага іміджу прафесіі сродкамі сучаснай інфармацыйных тэхналогій, стымуючы насацыянальнай актывнасці навучанцаў у працэсе мастацка-творчай дзейнасці, распаўсюджванню інвацыійнага вопыту арганізацыі волонжарскага часу моладзі.

У фінале ўдзельнічаюць пераможцы абласных і мінскага гарадскога этапу рэспубліканскага конкурсу з 19 навучальных устаноў прафесійна-тэхнічнага навучання. На конкурсе навучальныя ўстановы прадставіць інфармацыйныя стэнды-плакаты, дзе будзе праілюстраваны працэс навучання ў пэўнай установе, расказана аб прафесіі. Пра гэта створаны і мастацка-публіцыстычныя праграмы. А яшчэ, аказваецца, пра свае прафесійныя навучанцы могуць нават спяваць і ствараць літаратурныя творы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

НАРОДНЫЯ СВЯТЫНІ: аб'ект турызму ці сакральная таямніца?

Пазнай свой край

...Спачатку хвіліны дзве я стаю я ўкопаны. Ногі адмаўляліся зрабіць крок наперад. Цішыня час ад часу парушалася шоргатамі ўдалечыні. Страх паступова пачаў саступаць месца непрыемнаму пачуццю, нібы ты толькі што парушыў чысьціць спакой. Хацелася павярнуць назад і бегчы, бегчы, каб спыніць гэтую трыгваю. Сустрэць, нарэшце, ваго-небудзь, хто б супакой і казашу, што бяда цяма чорна. Але ваго-небудзь і толькі час ад часу чуюцца шоргаты ўдалечыні...

НАРОДНАЯ СВЯТЫНЯ

Вы будзеце смяяцца, але такія не самыя добрыя ўраджанні ў мяне выклікала месца, якое ў народзе лічыцца святлікам. Называецца яно Проща, і назва гэтая, на думку некаторых, паходзіць ад слова «прабачэнне». Людзі прыодзіць сюды памаліцца Богу, папрасіць, каб Ён адпусціў грахі ці яшчэ што-небудзь. На святасце месца звычайна ўказваюць цудоўнае крыніцы ці камяні са «сладкай» Багародзіцы альбо Ісуса Хрыста. У Беларусі прашчы мелі шырокае распаўсюджанне. Цяпер пра іх успамінаюць радзей. Шмат пра гэта могуць расказаць краязнаўцы, і толькі мясцовыя жыхары дакладна ведаюць, дзе яны знаходзяцца.

Дагэтуль мне даводзілася чуць, што ў Светлагорскім раёне каля вёскі Хутар ёсць такая Проща. Кожны год там мясцовыя жыхары ставяць і ўпрыгожваюць крыжы. Але бяда: як гэта заўсёды бывае, ніхто, акрамя мяне, пра яе ніколі не чуў і ніколі не ведае, што яна сабой уяўляе. Пасля такой змястоўнай інфармацыі яшчэ больш захачалася ведаць усе на свае вочы. ВЕЛАСПЕД БЕЗ ПАЧАТКУ

У вёску Хутар дабраўся на прыгарадным аўтабусе. Адрозна паспяваюць спытаць у мясцовых жыхароў, дзе тут Проща. Аказалася, што знаходзіцца яна далёка за вёскай, у лесе. Але папярэдзілі, што шлях да яе ведаюць толькі жыхары Хутара, і калі я збіраюся знайсці яе адзін, то ў мяне нічога не атрымаецца. Суправаджаць мяне ахвотнікі не знайшліся. Быў прафуюны дзень, да таго ж шлях не бліскі — чатыры кіламетры (гадзіну пешам праз лес у невядомым напрамку!). Але ж я

не мог прыехаць дарэмна. Не звязваючы на рацыю, я вырашыў ісці на пошукі Прощы самастойна.

Заўсёды, калі прыязджаеш у якую-небудзь вёску, адрозна выклікаеш цікавасць у мясцовых жыхароў. Так здарылася і на гэты раз. У канцы населенага пункта на мяне звярнула ўвагу жанчына. Завуць яе Людміла. Яна насцяржана сачыла, як я хаджу ад адной хаты да другой і штоосьці пытаю. Даведаўшыся, што я збіраюся ў Прощу, дала мне свой веласпед і расступалася, куды трэба паварочваць, каб прыехаць на месца. Узамен на транспартны сродак нават дакументаў не папрасіла. На ўсялякі выпадак, калі заблукваю, спытай нумар тэлефона.

Праз некалькі хвілін я ўжо імачуся на лесе на веласпедзе амерыканскай маркі. Думка адна: хутэй дабрацца, паглядзець і вярнуцца, а побач вядуць каменны слядыком самага Ісуса, які піў тузішнюю ваду. Падчас барацьбы з «опіумам народа» царкву ўзначылі. Звон і камень утапілі ў дрыгве. Але людзі пра месца, дзе раней была святыня, не забыліся.

У час вайны на святая Святая Тройца немцы збіраліся спаліць Хутар. Але па не высветленых абставінах адмовіліся. Жыхары палічылі гэта знакам з нябёсаў. І ў знак пашаны Богу пачалі кожны год на святая Тройцы прыодзіць у Прощу, каб памаліцца. У пазнейшыя часы пачалі ўсталяваць крыжы, якія па тэрмінах ўпрыгожваюць ручнікамі і тканінамі. Таксама пакадаюць на гэтым месцы людзі грошы, па прыкладзе ахвяраванняў, але мне так і не змагі адказаць, навошта гэта робіцца, калі Проща не падтрымліваецца за кошт валютных адзінак.

У дзень свята прыязджае шмат людзей з навакольных вёсак. Машыну прыпаркаваць нельга! — кажа мясцовы жыхар Уладзімір. У звычайныя дні, такія, як выбраў я, акрамя лясных птушак і жывёл тут нікога няма. За год сцэжкі паспяваюць зарасці. Моладзь на святая ў Прощу не прыходзіць. Калі не стане старых, то месца яшчэ больш зарасце хмызняком. Драўляныя крыжы пачалі ўжо ламацца, таму ў апошні час аддаюць перавагу металічным. Святар сюды не прыязджае. Усё

робіць сваімі сіламі старэй. Трыстаў ніколі таксама не бывае. — Праваслаўнага прыхода ў нас няма. Ёсць толькі пратэстанты. Некаторыя да іх ходзяць, — распавядае мясцова жыхарка. — А так молімся ў Прощу. — Калі штосьці здарыцца ў каго, ідзе адрозна ў Прощу, — расказвае Людміла, якая з радасцю прапанаваць мяне веласпед. — У суседзі прапаў сын у Афганістан. Месца сабе не знаходзіла. Вырашыла пайсці памаліцца ў Прощу. На наступны дзень прыйшоў ліст, што сын жывы і здаровы. Іншая не магла дзіця нарадзіць. А калі, нарэшце, атрымалася, то не данасіла 2 месяцы. Таксама хадзіла маліцца ў Прощу. Цяпер расце здаровы чалавек. Шмат цудуў яшчэ розных адбываецца тут. Зграшныя хтосьці — ідзе абракаца, а потым у сваім падзкі крыж усталюе. Я і сама бываю там часам. На душы лясці становіцца.

Магчыма, на душы становіцца лясці ў вясцоўцаў, а мне чамусьці было не вельмі прыемна апынуцца сам-насам з чалавекамі-падобнымі крыжамі пасярод лесе. Можа, у гэтым і ёсць сапраўднае ўнікальнасць такіх месцаў: яны зроблены для сваіх, для караньных, а не для масавага наведвання турыстамі. Крыніцу адшукаць мне не пашчасціла. Мясцовыя таксама пра яе зараз не ведаюць. Шукаць каменны і звон у вёсцы ніхто не збіраецца. Я нават і спрабаваць не стаў: усё парасло дрэвамі навокол — праісці немагчыма. Раней даводзілася бываць на падобных месцах і ў іншых краінах. Там даюць забіць мясцовым жыхарам пра свае святыні і традыцыі турыстычных фірмы, якія робяць на такіх аб'ектах вялікія грошы. На шчасце, у нас пакуль што прашчы яшчэ застаюцца сапраўднымі сакральнымі месцамі. Але паўстае пытанне: ці застаюцца яны такімі ж праз пяць, дзесяць гадоў? Ці застаюцца тыя людзі, на якіх трымаюцца яшчэ гэтыя традыцыі? Мы, насамрэч, шчаслівыя людзі, што дагэтуль захоўваем такія ўнікальныя для цывілізаванага свету куточкі старадаўніх традыцый і рытуалаў. Але чамусьці па сённяшні дзень мало хто з нас карыстаецца з гэтага...

Уладзіслаў КУЗЬМІН.

КВАТЭРНЫЯ ПРАБЕЛЫ, альбо Няўжо прапіска можа нашкодзіць?

Кватэрнае пытанне, напэўна, самае балючае для ўсіх. Атрымаць кватэру па чарзе даволі складана, і ў народзе жартуюць: лясці кулі! А потым сума дадаюць: калі б грошы былі... Чэргі ад выканкамаў на кватэры настолькі выраілі, што спецыялісты канстатуюць: яны нават даўжэйшыя, чым у савецкія часы. Яшчэ б — усё імкнецца ў горад, стараюцца атрымаць па некалькі кватэры: для сябе, для дзяцей, для ўнукаў і стаць на чаргу на кватэру любым сумленным і несумленным спосабам. Таму і дзяржава імкнецца гэтую чаргу паменшыць, «пачысціць»...

Малады спецыяліст Алена М. (сапраўднае прозвішча ў рэдакцыі) патрапіла ў вельмі непрыемную сітуацыю: ёй адмовілі ў пастаноўцы на кватэрную чаргу. А я пераканалася ў чарговы раз, што ў нашай сацыяльна-арыентаванай краіне здароўца непаразуменні... Што механізмы, якія запісціла дзяржава для таго, каб спыніць махлярства, часам прауюць на шкоду нармальным сумленным людзям... Таму я проста не магла пакінуць Алену сам-насам з яе «кватэрнымі» праблемамі, вырашыла далапамагчы ёй ва ўсім разабрацца. Тым больш, што яе досвед можа аказацца карысным многім. Але пра ўсё па парадку.

Загадкавы ліст

Дзёўчына з раённага цэнтра адрозналася за кошт бюджэтна п'яць гадоў у Мінску. Жыла на дзімнай кватэры і была чалавек прапісана да галоўнага корпуса ўніверсітэта. Поўная сілаў і юнацкага натхнення марыла пра добрую працу і свой куточак пад сонцам галоўнага беларускага горада. Яна выдатна прауляла сябе, і яе заўважылі яшчэ падчас вучобы. Месца размеркавання больш вызначана: сталіца! Але... Раптам высветлілася, што з жывіцельнымі перспектывамі ў сталіцы ўсё не так проста, як здавалася летуценнаму маладому спецыялісту.

Алену М. не хочучы ставіць на ўлік на атрыманне кватэры, таму што яна зарэгістравалася ў сваёй цётцы ў Мінску раней, чым атрымала дакументаў аб размеркаванні, якое мусіла пачацца 1 жніўня. Размеркавалася яна таксама ў Мінск на прадпрыемства, з якім супрацоўнічала ўжо некалькі гадоў. Але калі Алена захачела стаць ад Пяршамайскага выканкама на чаргу, то ўзніклі праблемы. Быццам яна магла знарок прапіскацца ў Мінску раней за размеркаванне, кае яе не накіравалі ў іншы горад. У выканкаме ёй казалі, што існуе

Іменем Закона

Што гэта за таямніцы ліст, згодна з якім маладому спецыялісту было адмоўлена ў ягоным праве стаць на ўлік на жыллё? І якую юрыдычную сілу ён мае?

Пеш за ўсё, я вырашыла звярнуцца да спецыяліста. Ірына ХАДЗЕВІЧ, загадчыца Мінскай абласной юрыдычнай кансультацыі № 3, прапанавала адрозна вызначыцца з тым, хто па заканадаўстве з'яўляецца маладзёмым спецыялістам:

— Паводле п. 5 «Палажэння аб размеркаванні выпускнікоў устаноў адукацыі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную і вышэйшую адукацыю», маладымі спецыялістамі прызнаюцца выпускнікі, якія атрымалі вышэйшую адукацыю першай і другой ступені ў дзённай форме атрымання адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага (ці мясцовага) бюджэту, накіраваныя на працу па размеркаванні. Аднаводна, дзёўчына, сітуацыю якой мы разглядаем, з'яўляецца паўна-

адстойваць у судовым працэсе. Пра тое, што прапіска можа нашкодзіць, напэўна, ніхто і падумаць не мог... Раней і выбару-то ў чалавека ніякага не было: прапіскацца ці не прапіскацца. Аднаводна прапіскацца! Але цяпер, перш чым прапіскацца, добра падумаеце.

вартасным маладым спецыялістам з усімі правамі і абавязкамі. І яна мае поўнае права стаць на чаргу на жыллё ў Мінску, бо мае ўсе неабходныя дакументаў, якія пацвярджаюць яе статус. А малады спецыяліст, згодна з «Палажэннем аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпашэнні жылльвых умоў, прадастаўленні жылльых памішканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду», якое зацверджана Указам Прэзідэнта Беларусі ад 29 лістапада 2005 года № 565 (у наступных рэдакцыях са зменамі і дапаўненнямі), мае права стаць на чаргу на кватэру, не чакаючы п'яці гадоў. Трактаваец закон чамусьці ўсё імкнецца на свой кошт, таму ляр-чару ўвагу на тое, як гэта пахвалі там прапіска. Згодна з п. 6 вышэйзаванага Палажэння, не прымаюцца на ўлік грамадзяне, якія прыйблы ў г. Мінск, у населеныя пункты Мінскага раёна з іншых населеных пунктаў, на працягу 5 гадоў з дня рэгістрацыі па месцы жыхарства ў г. Мінску, у населеных пунктах Мінскага раёна, за выключэннем маладых спецыялістаў. Важна адзначыць, што першапачаткова Палажэнне наогул не прадугледжвала абмежаванне 5-гадовым тэрмінам рэгістрацыі грамадзян па іх месцы жыхарства ў г. Мінску для прынцыпа на «кватэрную» чаргу. Такія абмежаванні з'явіліся па Указе 20.09.2007 № 439. Аднак пазней Указ 03.06.2008 № 292 ўнёс выключэнні па 5-гадовым тэрміне рэгістрацыі па месцы жыхарства ў г. Мінску для асобных катэгорыяў грамадзян. У тым ліку, для маладых спецыялістаў. Ім чакаць п'яць гадоў не трэба!

У гэтым паведамленні «ўспывае» адзін дакумент — ліст Мінжылкамгазу РБ ад 17. 02. 2010 № 04-02-08/104 — пра які я, як і Алена М., пачула ўпершыню. Усе мае спробы знайсці гэты дакумент у інтэрнэце для азнаямлення пачарпелі фіяска. Толькі са слоў Алены М., якой гэты ліст зачыталі на гутарцы ў выканкаме, я зразумела, пра што ён (рэгістрацыя па месцы жыхарства маладога спецыяліста мусіць быць зроблена пасля 1 жніўня, каб ён меў права стаць на ўлік тых, хто мае патрэбу ў паліпашэнні жылльвых умоў) і што ягоны змест супярэчыць «Палажэнню аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпашэнні жылльвых умоў, прадастаўленні жылльых памішканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду», якое зацверджана Указам Прэзідэнта Беларусі ад 29 лістапада 2005 года № 565 (у наступных рэдакцыях са зменамі і дапаўненнямі), мае права стаць на чаргу на кватэру, не чакаючы п'яці гадоў. Трактаваец закон чамусьці ўсё імкнецца на свой кошт, таму ляр-чару ўвагу на тое, як гэта пахвалі там прапіска.

Згодна з п. 6 вышэйзаванага Палажэння, не прымаюцца на ўлік грамадзяне, якія прыйблы ў г. Мінск, у населеныя пункты Мінскага раёна з іншых населеных пунктаў, на працягу 5 гадоў з дня рэгістрацыі па месцы жыхарства ў г. Мінску, у населеных пунктах Мінскага раёна, за выключэннем маладых спецыялістаў. Важна адзначыць, што першапачаткова Палажэнне наогул не прадугледжвала абмежаванне 5-гадовым тэрмінам рэгістрацыі грамадзян па іх месцы жыхарства ў г. Мінску для прынцыпа на «кватэрную» чаргу. Такія абмежаванні з'явіліся па Указе 20.09.2007 № 439. Аднак пазней Указ 03.06.2008 № 292 ўнёс выключэнні па 5-гадовым тэрміне рэгістрацыі па месцы жыхарства ў г. Мінску для асобных катэгорыяў грамадзян. У тым ліку, для маладых спецыялістаў. Што датычыцца ліста Мінжылкамгаса, першае, што трэба зрабіць, — гэта пазнаёміцца з дакладным зместам гэтага ліста. Алена М. можа звярнуцца ў выканкам з просьбай аб прадастаўленні ёй копіі гэтага ліста, раз у яе справе на яго паспываюцца. Ну, а калі казаць, наколькі правамернае такое адмаўленне... У Законе аб нарматыўных прававых актах дакладна прапісана іерархія заканадаўчых актаў. Палажэнне, зацверджанае Указам Прэзідэнта, пра кожнае мае вышэйшай, «мажэйшай» за гэты ліст. А пры прыняцці рашэння выканкам чамусьці прыняў да ўвагі найперш ліст... Я лічу, што гэта няправільна. Свае правы трэба адстойваць у судовым працэсе.

Гульні ў словы

Пра тое, што прапіска можа нашкодзіць, напэўна, ніхто і падумаць не мог... Раней і выбару-то ў чалавека ніякага не было: прапіскацца ці не прапіскацца. Аднаводна прапіскацца! Але цяпер, перш чым прапіскацца, добра падумаеце.

Але ж вернемся да нашых «Джувельты» і «Рама» — Тоні і Віці. Пасустраліліся яны тыдні два — ён ёй і кветкі даруў, і ў каханні, што ні дзень, прынаваўся. Замуж абяцаў узяць і шчасліва зрабіць. Дзядзёўка хацеў — ажні сям'ера: трох хлопцаў, чатырох дзядзёўкаў. Жонку на руках абяцаў усё жыццё насіць. Слухала гэта ўсё Тоня, а сама сабе думала: «Ну не кахаю я цябе, Віценька. Не ёкае маё сэрца, калі ты салаўем пра шчасце заліваеш». Вырашыла не дурчыць хлопцу галаву і так, прама ў вочы, сказала: «Прабач, Віця, не кахаю я цябе. І ніколі не пакахаю»...

Хлопцу было так балюча — вам не перадаць. «Не кахаю і не пакахаю», — як нажом па сэрцы, зранку і увечары карцела ўнутры. З дня ў дзень адно і тое ж — «не кахаю»... Расставанне закончылася сумна: Віцця падоў «на шлянку». Бацькі, а найбольш Лола — бо вельмі любіла і шкадавала брата — залімантавалі і віватавай ва ўсім зрабілі Тоню.

— Што ж ты так з ям, няўжо не шкада? — адказвала тая.

Пасля гэтага інцыдэнту дзядзёўка перасталі бачыцца. Не хацела Лола, а Тоня была ганаровая і сама першай на кантакт не ішла. Вось так іх сяброўства прышоў канец.

Неўзабаве Антаніна паехала вучыцца, а сяброўка засталася ў вёсцы.

Ужо ў Мінску, будучы студэнткай філалагічнага факультэта, Тоня ўспомніла, што пазычала ў

«каляжаны» сто дваццаць пяць рублёў. Тых яшчэ — савецкіх. Сабрала сотню і выслала перавадам. Праз месяц такім жа чынам вярнула яшчэ дваццаць пяць...

...3 таго часу шмат вады ўцякло. Гады ляцелі. Колыкі іх прайшлі, толькі не лічыў. Тыя дзядзёўкі сталі бабугамі. І Віцця той няшчасны дзюно кінуў пачы, ажаніўся, меў сем дзяцей і трынаццаць унукаў.

У гэтай гісторыі можна было б паставіць кропку. Каб не адно «але»... Не Антаніна расказала сваіму старэйшаму сыну, што гадоў пяць таму даведдалася, што пасылае яе — сто дваццаць пяць рублёў — Лола атрымала не поўнасоцо: сто рублёў дайшла, а дваццаць пяць недзе прапалі... «Пошта віватавая», — з жалем канстатвала жанчына. І вось яна, перад смерцю, хоча цалкам разлічыцца з сабой сяброўкай. І сапраўды, не цягнуць жа з сабой гэты доўгі на той свет...

— А я як ты вернеш гэтыя дваццаць пяць рублёў? — пацікавіўся сын. — Яны ж ужо «не ходзяць»!

— У той час на гэтыя грошы можна было купіць шэсць бутэлек шампанскага. Сёння гэта прыкладна шэсцьдзясят-семдзесят тысяч рублёў, — прадманстравала свае бухгалтарскія здольнасці старая.

На бліжэйшых выхадных яны ўжо ехалі ў вёску, у тую самую, дзе некалі працавалі сяброўкі. Антаніна з той пары там ні разу і не была. Спыталася ў мясцовых жыхароў, ці жыве тут Лола, прозвішча такое. І... Дзіва! Аказваецца, ёсць такая. Дом №24 знайшлі хутка.

Дзверы адчыніла бабуга — Лола. Зразумела, госяцю яна не пазнала — гады прыліплі сваё. А вось Тоня з першага погляду пазнала сяброўку: на яе гледзеці вялікія, як акіяны, вочы, нікуды не зніклі прыемныя рысы твару — не пазнаць яе было проста не магчыма.

— Гэта я, Тоня, — прашаптала бабуга. — Памятаеш мяне?

Жанчына глядзела на госяцю хвіліны тры. — Тоня, тая самая Тоня? — Тая самая...

З паўгадзінны бабубкі папалакі. Яшчэ дзве — расказвалі адна другой пра жывіць. Смяяліся, зноўку плакалі... Нарэшце Тоня дайшла да мэты свайго візіту...

— Я і не памятаю пра гэтыя дваццаць пяць рублёў, — шчыра прызналася Лола. — Можа, і было такое, ды ці важна гэта цяпер, калі мы сустрапіліся праз столькі гадоў?

— Я не памру спакойна, пакуль не аддам табе доўг, — і дастала з кішэнні семдзесят тысяч.

Бабубкі развіталіся і абмяняліся нумарамі тэлефонаў. Мабільны ёсць у абедзвюх, тыму цяпер на сувязі яны кожны дзень. Тэлефануюць і нагаварыцца не могуць. Цяпер яны, як некалі, неразлучныя...

Дык што важней: што малады спецыяліст прыбывае на месца працы альбо прыбывае ў горад? Атрымліваецца, што караньны мінчанін, размеркаваны ў Мінск, толькі называецца маладым спецыялістам? І калі ў большой хаце пошты, то ён мае цымяныя перспектывы атрымаць уласнае жыллё. Хіба што калі сам абрасце сямі ёй і стане на «кватэрную» чаргу ўжо на іншых падставах.

Але да таго часу ягоныя былі аднакурнікі, магчыма, ужо атрымаюць кватэры... А калі малады спецыяліст, напрыклад, накіраваны на працу ў родны горад, дзе прабыў усё жыццё, за выключэннем п'яці гадоў вучобы ў сталіцы, то ці будзе ён лічыцца «прыбывшым маладым спецыялістам» і мець адпаведныя правы? Альбо ягонае высакорданне жаданне вярнуцца ў родныя пенаты і працаваць там на карысць гаспадаркі, вытворчасці, адужаці скасуюцца тым, што ён мае ў родным горадзе рэгістрацыю па месцы жыхарства? Не з'яўляецца «прыбывшым»?.. Чаму ў кожнай канкрэтнай сітуацыі адзіны для ўсіх закон трактуецца па-рознаму? А здаецца, усё выпускнікі ВНУ, якія атрымалі статус малады спецыялістаў, павінны мець аднолькавыя правы... Падводныя камяні і пастак шмат. А стварэць іх усю адно сілоўца.

Ці не нагадвае вам гэта усё гульніно слоў? Можна прынаціцца да слова «прыбывшыя» і тым самым стварыць блытанню. Па логіцы рэчу, які б не з'явіўся міжведамасны загад ці ліст, ён усё роўна не можа адмяніць сутнасці існуючага закону. Тым больш перакорсціць сацыяльныя гарантыі, якія дае дзяржава людзям. Напрыклад, у такой сітуацыі, якая здарылася з Аленай М.

Па сутнасці, нехта, не падумаўшы добра, адмяняе яе права звацца маладым спецыялістам. Бо які санс у гэтым «званні», калі за ім не стаіць канкрэтны праваў і магчымасцяў? Вы толькі ўвядзіце, колькі маладых спецыялістаў сёлета патрапілі ў такую ж непрыемную сітуацыю з чаргой на кватэру: ліст Мінжылкамгазу з усімі «свежанькі», датаваны лютым гэтага года. Чаму, цікава, такое «меркаванне» з'явілася ў М

АБО ВСЯСЬМА І ПРАВДЫВЫЯ ГІСТОРЫІ З ЖЫЦЦЯ ЧЫТАЧОЎ «ЗВЯЗДЫ»

Порацца — беднасць Гэта

ПА-НАШАМУ...

Цяпер не іншак, як дзіва дзіўнае: у нашай вёсцы да 30-х гадоў усе гаварылі па-беларуску. І ў суседнім Забалаці таксама... І ў Кісцянях... І ў самім Рагачове (а іншак ці быў бы ў нас Караткевіч?)...

Да таго ж усюды свае мясцовыя гаворкі былі, свае адмысловыя слоўцы. І па іх, па гэтых гаворках і слоўцах, можна было нават пазнаць, адуць чалавек родам...

Зрэшты, тое ж яшчэ можна, мусяць, зрабіць і цяпер? Ну вось напрыклад — неўзабаве пасля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС у нас з'явілася сям'я перасяленцаў, Гавава яе — ужо даволі сталы мучыжчына — уладкаваўся працаваць слесарам на жывёлагадоўчую ферму.

І вось, перадаўшы змену, сабраліся нежк мужыкі ў чыровым кутку: сядзяць сабе, смяляць, гаманяць — за жыццё, за папітку. Акурат, як у тым анекдотце: далі жанчынам па сем гадоў турмы, а яны дадому праз 14 вярнуліся (яшчэ сем сталяў пад сцяной — не пра ўсё пагаварылі?)...

Восі і мучыжчыны ў той надвечарок шось разсыцілі не маглі. А час жа ідзе: бацьку ў акно, ужо і дзяркі сваю справу зрабілі, па хатах пайшлі... У тым ліку і Нінка — суседка таго перасяленца. Ён згледзеў яе ды і кажа: «Ну, усё, хлопцы, парка: Нінка дадому, дык і я за ёй. Час порацца. Жонка ў адзёдзе, дык я кожны дзень цяпер увіхаюся».

Мужыкі нежк па-свойму пачулі сказанае, рагатунлі. А загодчыкам на ферме быў ну вельмі прыстойны чалавек (ён нават не мацюкаўся). І трохі налівы быў. Але ж ён падумаў тое, што ўсе, і кажа:

— Ну ты, дзед, даш! «Борачка»? З Нінкай? Кожны дзень? У твае гадзі? Яна ж на колькі гадоў за цябе маладзейшая?! І асекса (астатняя проста палеглі ад рогату).

Той жа перасяленец устаў і спакойна кажа: — Па-нашаму «порацца» — гэта тое, што па-вашаму «упраўляцца», аглядацца, гаспадарка пільчыць, а вы што падумалі?

Пайшоў — следам за Нінкай. Каб паспець усё парабіць па гаспадарцы. Яму — па сваёй, а суседцы — па сваёй.

Соф'я КУСЯНКОВА,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

ў Смілавічах. А яго брат Уладзімір Аляксандравіч, які ў трохгадовым узросце так здзівіў завабунікаў, жыве ў тых жа Ванелевічах, працуе брыгадзірам.

Уладзімір ШУЛЯКОЎСКІ,
г. Мінск.

ЗВЁЎ ЛЁС!

...Мая сяброўка замуж, што называецца, схадзіла двойчы і вярнулася назад, бо абодва яе мужыкі былі п'яныя. Цяпер жыве адна (дакладна, з дачушкай), пары не шукае, бо дзе ты яе будзеш шукаць? На працы ва ўсіх мужчын свае сем'і, у транспарце — уражанне такое, што ездзяць адны студэнты ды пенсіянеры. Есць яшчэ, прада, клубы знаёмстваў...

Я вольна так углопа разважана, а сяброўка расказвае:

— Патэлефанавала мне знаёмая — некалі працавалі разам. Замуж яна выйшла, разітацца хацела, бо праз некалькі тыднёў з'явіўся ў Белгійу з сынам і мужам, у якога там бізнэс, від на жыхарства.

А перад гэтым у кабеты адны няшчасныя былі, ад гора света не бачыла. Апошняя — смерць матулі.

То на ўгодкі яна да яе на магільку паехала: на працы якая выхадны быў, Дзень будзёны, надвор'е вясенскае. Туры аўтобусам дабралася, а назад... Кіроўца нейкі пашкадаваў адзіноку на прышнуку гаротніцу — спыніўся, падабраў. Па дарозе разгаварыліся. У горадзе кавы папілі.

Новы год сустракалі разам, разам паехалі на каліджны вакацыі. Потым занеслі заяву ў ЗАГС, справілі вяселле.

Як высветлілася, той дзень у яго быў адзін з вольных у справах бізнэсу. Восё ён і паехаў наведваць магілу бацькоў. Яна таксама. Бог звёў? Лёс? Прокд?

Згадзіцца, зусім як у кіно. Прычым у добрым...

Бо ў такіх усё, як у жыцці.

Наталля ШВЕДАВА,
г. Мінск.

«ПЛАЦЕ НА ДВА БАКІ»

У мстачкоўвай швачкі Прохараўні заказчык было хоць адбаўліў. Бо майстрыхы: мужыкам яна шыла парткі, фрэнчы, кашулі, жанкам — сукенкі, кофты, спадніцы (часцей простыя, чым на заказ), дзюўчатам — ужо шось моднае, з часопісаў. Але ж быў і гэтай краўчыцы і незвычайныя, нечаканыя заказы.

Аднойчы прыходзіць да яе кабетка — просіць пашыць сукенку. Слова за слова — разгаварыліся: кажа яна, што заўваж Броняно, што прыезджыца, што тут, непадалёку, ёй пакойчык далі.

Ну, Броня джык Броня, прыезджыца дык прыезджыца... Прохараўна тым часам меркі з яе здымае, круціць і гэтак, і так ды пятацца:

— Ці гэтая і сляпяя стала? Ці мне здаецца? Што гэта за плацце на табе — спераду чыстае, а заду нейкае замурзанае?! Вытачы во, як наперэдзе... І кішні?... Ты яго надзела перадам назад ці шось...?

— Ета ж, цётка, — смяецца заказчыца, — у мяне плацце такое, на два бакі. Я ў такіх заўдэс жаду: замурзанае перад, дык я яго, каб неўзабавіца.

было, назад надзява. А калі ўжо і зад замурзана, тады усё — нідзе не дзенешся, мыць станулося.

Паглядзела на яе краўчыка, як на малахольную, ды пытае:

— А як табе шыць? — А так і шыць — з двума перадамі. І етае плацце, і потым яшчэ мацеры прынесу — крэп-жаржэту — на выхадное...

Прохараўна падзіўлася, пасмяялася (у кулак) і, ведама ж, не стрывала — пра тры «двухбаковыя плацці» расказала іншым сваім заказчыцам, па сакрэце.

Але ж шыла ў мяшку не ўтойш: з таго часу мстачкоўцы ўсіх дзюўчат-неахайчкі сталі клікаць «бронямі». А пра хлопчыка-кавалераў, якія з імі хадзілі і потым, здаралася, жанілася, казалі так: «Во бядак, адхваціў сабе Броню, напакуюцца».

Як у ваду глядзелі — ні шчаслівым, ні багатым, здаецца, ніводзін не стаў.

Раіса ВАСІЛЬЕВА,
г. Гомель.

ПА ВЯДРУ

Было гэта ўлетку. Да адных бацькоў прыхаў сын з маладою жонкай, прыхаў як быццам у гошці. Але ж як ты будзеш лынды быць ды гасяваць, калі тут работы процьма! Да таго ж нявестка сама з вясковых — ні вучыць, ні ўгаворыць яе не трэба было — лёгка ў работу ўпярэлася: то яны разам са свекрыёю па кухні тупаюць, то грады полюць, то сена сушаць, то жыўнасць кормыць...

Але вось спатрабілася гаспадыні на нейкіх справах у райцэнтр паехаць. Яна і пайтэ ў нявесткі:

— Ты ж умееш даяць карову? То падаі... Але глядзі — яна ў нас па вядру дае.

Нявестка хацела было пакрыўдзіцца: на што гэта, маўляў, свакроў намякае? Што мне ўпершыню — няўжо ж я малако не выдаю?

Але ўголас яна нічога не сказала... Тым часам прыйшла рагуля з пашы, маладая гаспадыня за вядро і ў хлёў — падаіць. Пальчыкі маладыя, умелья, спрытна працуюць — малачкі на вачах расце. Вось з літар на дзве, воль даць, воль паўлоўка вядра і болей... Доіць маладзіца ды цешыць сябе — уцяляе, як прыдзе свакроў, як пабачыць, колькі надоена, як пры мужы пахваліць...

А карове гэтыя думкі, мусяць, не спадабаліся: прыянула яна галаву, паглядзела на даячку і як дзясць нагой па вядры!

Тое — вобзём, малако на зямлю, на гной... Бліжэй да вечара з райцэнтра прыхае свакроў. Нявестка (вінавата ж) давала тлумачыць, чаму малака няма. А тая і кажа:

— Дачушка, дык я ж папярэдзвала цябе, каб хаця глядзела, я ж казала, што яна па вядру дае...

Як высветлілася, бываюць выпадкі, калі мала чалавеку нешта скажаць. Трэба яшчэ і патлумачыць, а потым, можа, і правярць, ці правільна ён зразумее.

Галіна БАБАРЫКА,
в. Мачуль, Сталінскі раён.

Рубрыку вядзе Вяліцкая ДОУНАР.

ГЭТЫ дом-інтэрнат для састарэлых і інвалідаў нібыта цалкам звычайны: акуратныя дарожкі, альтанкі, кветкі, цішыня — усё заспакоівае і надае лагодны настрой. І усё ж адна асаблівасць тут ёсць. У 2006 годзе ў інтэрнаце з'явілася так званая спецаддзяленне. У ім жывуць пенсіянеры і інваліды, што некалі мелі праблемы з законам.

У ІНТЭРНАТ — ПАСЛЯ «ВІРЛІВАЙ» МАЛАДОСЦІ

Сяргей ГРЫБ

Большы тэрмін па ўласным жаданні...

Былы інжынер-электрык, фельчар, настаўнік, вайсковец — у свой час ці не кожны з іх здолее атрымаць спецыяльнасць. Праўда, надалей усё пайшло па «асаблівым варыянце». Сёння ў спецаддзяленні пражывае 19 чалавек — з усёй раёна Магілёўшчыны. Прычым ва ўсіх тут сваё «гісторыя». Гэта сёння яны — амаль нямоглыя старыя ці інваліды на каласках. У мінулыя часы абсалютная большасць мела па некалькі «ходак» на год. Вынік аказуўся неусуцільным: няма ні дома, ні сям'і. Дакладней, у некаторых фармальна нядзе сям'я ўсё ж ёсць. Бяда ў іншым: па вядомых прычынах амаль не засталася сувязі са сваякамі.

Наша спецаддзяленне разлічана на былых энгвалюентаў, грамадзян, якія неаднаразова прыцягваліся да адміністрацыйнай адказнасці, злонных парушальнікаў правалуў унутранага распарадку ў звычайных дамах-інтэрнатах, — распаўсюдзены наместнік дырэктара Бялініцкага інтэрната для састарэлых і інвалідаў Іван Белавусаў. — Так, гэта вельмі «цяжкія» людзі. Але ў той жа час усё яны маюць сураз'яныя праблемы са здароўем, а многія ўжо практычна не ў стане даглядаць сябе самастойна.

Адшуква «вартанцаў» дапамагае сілцыя, ці, як варыянт, сацыяльная служба — падчас традыцыйных абследаванняў умоў жыцця пажылых людзей. Пры гэтым, калі няма нармальнага дома, ні грошай, ні здароўя, умов прапануецца пераезд у дом-інтэрнат. Менавіта прапануецца — накіраваць у прымысловае парадку суды неўлага.

І многія на самай справе згаджаюцца, прычым зразумець іх можна: тут і дах над галавой, і харчаванне, і догляд, і медыцынская дапамога, а кажа Іван Белавусаў. — Па сутнасці ж адзіным альтэрнатыўным варыянтам часта застаецца хіба што чарговае злычынства і вяртанне за краты. І гэта, на жаль, не жарт. Бо бы-

ПА КАРАЛЫ І САМАЦВЕТЫ — НА КАМЕННУ КАЗКУ

Мінералагічная выстава-кірмаш «Каменная казка» адкрылася ў гаўлоўным корпусе БДУ. Гаўлоўны ён «героём» стаў карал — менавіта гэтым марскому кімпрывачна-напрэзентацыя «Царства каралюў». Яшчэ адна экспазіцыя мінералаў і горных парод «Асenni бал самацвэтаў» — адкрыццё на выставе 21 кастрычніка. Акрамя таго ў наведвальнікаў «Каменнай казкі» будзе магчыма сядзець ацаніць калекцыяныя ўзоры і аўтарскія работы майстроў з Беларусі, Расіі, Украіны, Рэспублікі Конга і краін Балтыі. Выстава будзе доўжацца па 23 кастрычніка.

Надзья НІКАЛАЕВА.

РУП «ЖИЛКОМУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «МАЛОРИТСКИЙ КОНСЕРВНО-ОВОЩЕСУШИЛЬНЫЙ КОМБИНАТ»

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Дата и время проведения аукциона	Окончательный срок подачи документов
1	Земельный участок с кадастровым номером 221282904601000060 площадью 0,2112 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Зароновский с/с, д. Зароново, ул. Светлая (повторный аукцион)	Земельный участок для размещения объектов объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)	Наличие централизованного водоснабжения. Ограничения: 1) в охранной зоне водного объекта вне прибрежной полосы (озеро Зароновское); 2) охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В.	474 451	47 400 бел. руб. п/с 3600314060014 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 239, УНП 300965239, код платежа 04901, получатель платежа: Зароновский сельский исполнительный комитет	10.11.2010 в 15.00	04.11.2010 до 17.30
2	Земельный участок с кадастровым номером 221285907101000065 площадью 0,1496 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский район, Мазоловский с/с, д. Красный Двор, ул. Зеленая, 5А (повторный аукцион)	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения в использовании земель отсутствуют.	347 298	34 700 бел. руб. п/с 3600314090013 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Мазоловский сельский исполнительный комитет	10.11.2010 в 15.00	04.11.2010 до 17.30
1	Земельный участок с кадастровым номером 240100000003006271 площадью 0,0580 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Крупской 2-я, 50 (повторный аукцион)	Для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газа и водоснабжения. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В, охранная зона линии электропередачи напряжением свыше 1000 В, охранная зона систем газоснабжения.	16 966 334	1 696 600 бел. руб. п/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, адрес банка: г. Витебск, ул. Гоголя, 8, получатель платежа: Витебский городской исполнительный комитет	11.11.2010 в 15.00	05.11.2010 до 17.30
1	Земельный участок с кадастровым номером 221280610601000131 площадью 0,2470 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабинский с/с, д. Подберезье, ул. Полевая, 1	Земельный участок для строительства и обслуживания жилого дома	Наличие централизованного водоснабжения и централизованного газоснабжения. Ограничений в использовании не имеется.	2 461 950	246 100 бел. руб. п/с 3600314010019 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Бабинский сельский исполнительный комитет	23.11.2010 в 15.00	17.11.2010 до 17.30
2	Земельный участок с кадастровым номером 221288109601000364 площадью 0,1659 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский район, Октябрьский с/с, д. Сокольников, ул. Тепличная, 35	Для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газоснабжения. Ограничения в использовании: водоохранная зона водного объекта вне прибрежных полос (пруда № 16), охранная зона линии электропередачи напряжением свыше 1000 В, охранная зона систем газоснабжения.	1 828 654	182 800 бел. руб. п/с 3600314110010 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300962400, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	23.11.2010 в 15.00	17.11.2010 до 17.30

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка, предлагаемого в аренду	Функциональное назначение земельного участка, срок аренды	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена права заключения договора аренды (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Условия проведения аукциона	Дата и время проведения аукциона	Окончательный срок подачи документов
1	Земельный участок с кадастровым номером 221284800001000186 площадью 0,8684 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский район, Октябрьский с/с, д. Подберезье, ул. Полевая, 1	Для размещения объекта металлургического производства, автотранспортного и производственного назначения, а также для размещения объектов зноновых и пластических массовых изделий. Срок аренды — 50 лет.	Наличие электроснабжения, централизованного водоснабжения, доступность автотранспорта (менее 500 м по прямой) международного и республиканского значения. Ограничения в использовании земель отсутствуют.	3 128 425	312 800 бел. руб. п/с 3602314000014 в филиале № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 259, УНП 300196132, код платежа 04002. Получатель платежа: финансовый отдел Витебского районного исполнительного комитета.	Получение в течение 2-х лет разрешения на проведение проектно-исследовательских работ и разработка проекта на строительство объекта. Строительство объекта в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией.	10.11.2010 г. в 16.00	04.11.2010 г. до 17.30

Аукционы проводятся по адресу: г. Витебск, пр-т Чернышевского, дом 9, ККП/У «Витебский областной центр маркетинга».

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Чернышевского, 9, ККП/У «Витебский областной центр маркетинга». Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан:

- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения по каждому объекту (лоту), выставленному на аукцион, доводится до сведения участников не позднее 10 календарных дней до окончательного срока подачи документов на участие в аукционе. Размер всех затрат указывается в соглашении о правах и обязанностях сторон;
- подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, указанные в протоколе аукциона.

В случае приобретения зем. участка в частную собственность — осуществить в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении ему земельного участка государственную регистрацию права собственности на земельный участок, получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство жилого дома; занять (освоить) земельный участок не позднее одного года (юридическим лицом — не позднее шести месяцев) после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права собственности на него. В случае приобретения права аренды не позднее 2-х рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе аукциона, заключить с местным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка; осуществить государственную регистрацию в двухмесячный срок со дня заключения договора аренды; выполнить условия, предусмотрен-

ные в решении об изъятии земельного участка для государственных нужд Республики Беларусь.

Лица, приглашающиеся в аукционе приглашаются: при продаже земельного участка в частную собственность — граждане и юридические лица Республики Беларусь, при продаже права на заключение договора аренды земельного участка — граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица. Гражданин, индивидуальный предприниматель, юридическое лицо должны подать заявление об участии в аукционе и подписать соглашение с организатором аукциона. К заявлению прилагаются:

- для граждан — копия документа, содержащего идентификационные сведения гражданина;
- индивидуальный предприниматель — копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования
- для представителей гражданина и индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенная доверенность
- для представителей или уполномоченных должностных лиц юридического лица — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, выносят задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднят только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участника трижды и объявляет предмет аукциона проданным, а участника аукциона — победителем.

2. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра местности земельного участка.

3. В случае отказа или уклонения Победителя аукциона в установленном срок от внесения платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона, внесенный им задаток и затраты на организацию и проведение аукциона возвращаются не подлежат.

4. Контактный тел.: (0212) 47 97 35, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketv.by, www.gki.gov.by.

спрабу падпрацоўваць у горадзе. І усё ж тое — амаль выключэнне. Большасць рэагуе на просьбу што-небудзь зрабіць адназначна: «няма здароўя!» ці «я сваё адпрацаваў, цяпер буду адпачываць». Хоць за жыццё таго ж працуючага стажу не набірцаеца і тры-чатыры гады, затое «стаж» турэмнага — дзясцяцігоддзі.

Свае законы

«Букет» хранічных захворванняў — гэта далёка не усё. Наштам горш тое, што амаль ва ўсіх жыхароў спецаддзялення парушана псіхіка. У іх застаюцца свае ўяўленні пра жыццё, турэмныя звычкі нікуды не знікаюць. Нават у інтэрнаце яны выбіраюць сабе старэйшага — «пахана». Могуць учыніць па сваіх законах самауду. І, вядома ж, захоўваюць сваю лексіку — нецэнзурная лаянка становіцца звычайнай звычкай.

Пасля пераезду ў дом-інтэрнат ім выдадзена на рукі па 10 працэнтаў пенсіі, з улікам таго, што гэтая пенсія ў многіх невялікая ці ўвогуле сацыяльная. Чым чынам атрымліваецца нядзе па 20-30 тысяч рублёў у месяц, — значнае Іван Белавусаў.

Аднак гэта таксама грошы. І ідуць яны асноўным на адно — алкаголь. Таму дзень выдачы пенсіі ў нас — ці не самы складаны. Прычым толькі зрубозы заўвагу, напрыклад, за тое, што ён ляжыць п'яны ў верхняй вопратцы і ў абытку ў ложку, як абязвожана пачуецца адкаж: я свабодны чалавек, а ты першахаджэш мне адпачываць — буду скардзіцца.

І скаргі спарады ідуць. Ад райвыканкама да Адміністрацыі Прэзідэнта: аднаго не так пагалілі, другога прымуслі нарэшце схадзіць у душ, трэціму не дазволілі прывесці «сяброў», чацвёртаму забаранілі карыстацца самаробнымі электрапрыборамі — атрымаўся, што не аказалася магчымым прытаваць «чыфір»...

Ніхто не спрачаецца, што гэта не рэжымны аб'ект, і усё ж прытрымлівацца элементарных правілаў тут таксама трэба, — заўважае намеснік дырэктара. — Яны вельмі добра ведаюць свае правы, праўда, адначасова не разумеюць, што ў чалавека могуць быць і абавязкі. Так, хтосьці тут вырошчвае кветкі, добраахвотна дапамагае па кухні, па гаспадарцы, сёй-той нават

раскладва давожлі прастая, — кажа Іван Белавусаў. — У выпадку адсутнасці парушэнняў рэжыму і нармальна паводзін можна адбыцца перавад у звычайны інтэрнат, і такія прыклады, дарэчы, таксама былі. Аднак у выпадку, калі патрапіць «шотсцыя нарабіць», іх чкае добра знаёмы шлях «на зону».

Зрэшты, нават без «пераездаў» сутнасць у іншым: тут за імі наладжаны пэўныя кантроль. І дзюўчоны спецаддзяленню пасля вяртання з месца пазбаўлення волі яны не становяцца пагарзай для ўсёй сваёй вёскі.

Здарэнні

ПРАПАЎ СТАРЫ... Амаль тыдзень шукалі сваякі з вёскі Імянін Драгічэўскага раёна 85-гадовага чалавека, які пайшоў з хаты і прапаў. Неўзабаве цела знайшлі ў старым калодзежы нежылога дома. Ці была смерць выпадковай, высвятляе следства.

А ў Лунінцкім раёне шчасць дзён шукалі 57-гадовага жанчыну. Аказалася, што яна ўпала ў сажалку ў двары свайго дома і патанула.

ВЫРАТАВАЎ СУСЕДА

Жыхар вёскі Радастава Драгічэўскага раёна выплыў столькі, што да ложка не дайшоў, а заснуў каля яго, але цыгарэты прыкурць не забываў. Няцяжка здагадацца, што з гэтага выйшла. Дым, які паваліў з вокнаў, заўважылі суседзі. І адзін з іх — Анатоль Марчук, прапарчык МНС — выклікаў нарада, а сам кінуўся ў задымленае памешканне. Адтуль выцягнуў 42-гадовага небараку, апошнім нават медыцынская дапамога не спатрабілася. Падраздаўленне выратавальнікаў узгаранне лівідзавала. Каб не было ў гора-курца такога суседа, невядома, на якім свеце ён сёння быў бы.

ПРЫШЛІ Ў ГОСЦІ І ЗАСТАЛІСЯ... НАВЕЧНА

У вёсцы Ганцавічы Ганцавіцкага раёна загараўся чалавек. Суседзі паспел

«Англіійскія беларусы жывуць дружна — і гэта нетыповая з'ява!»
— Як атрымалася, што дагэтуль вы вынодзілі разам у Лондане? Здаецца, столькі беларусаў ужо туды пераездзіла, а Вольскі — не быў...
 — Мне здаецца, што для шараговага беларуса, які нават імкнецца і мае магчымасць часта вяртацца, — гэта вельмі распаўсюджаная з'ява. Звычайна ездзяць у Парыж, кудысьці адлучаюцца на поўдзень — Іспанія, якая-небудзь Італія. Ездзяць там у Варшаву, Прагу. У нас, напрыклад, мала знаёмых да Лондана дабраліся. Усё-ткі гэта выспа, асобная віза трэба, ды і лічыцца, што там страшна дорага, таму лепш туды не трапляць. Няхай мяне з Брытаніі дагэтуль не перакрыжоўваліся бягарты...
— І якім чынам перакрыжваліся?
 — Як з жонкай Ганнай паехалі за запрашэннем Англія-беларускага таварыства. Таварыства запрасіла мяне на творчую сустрэчу са мной (усміхаецца). Намі апекаваліся доктар Вадзім Дзімідчык — беларус, які ўжо колькі гадоў жыве ў Брытаніі, а таксама Джым Дынглі, старшыня гэтага таварыства.
— Чым займаецца гэтае таварыства?
 — Займаецца запрашэннем цікавых асоб... Прабачце, што пра сябе так кажу!.. (смяецца). Але я не пра сябе — там перада мной шмат цікавых людзей было: Уладзімір Арлоў, Зміцер Бартосік, Дзяніс Раманюк... Там ёсць дзве суполкі — гэта Англія-беларускае таварыства (куды ўваходзяць беларусы і англічане) і Задзіночанне беларусаў Вялікабрытаніі. Усцешчае не тыповая беларуская сітуацыя — яны не пасвараны раз і назаўсёды! І не пішучы скаргі ў пракуратуру англійскаму ў гаспадарчым судзе пра злоўжыванні!.. (смяецца). Наадварот, цэлы шэраг асоб уваходзіць і ў адно, і ў другое аб'яднанне, яны с'ябруюць. На канцэрце было вельмі шмат людзей таксама са Згуртавання беларусаў, яны нам дапамагалі.
— Калі эмігравалі беларусы, якія уваходзяць у гэтыя суполкі?
 — Першая хваля была ў 1940-х гадах. І яны былі досыць актыўныя, гуртаваліся, рабілі нейкія суполкі, займаліся справамі. Другая значная хваля — «дзедзі перабудовы», якія з'ехалі не так даўно. Спачатку яны былі менш інтэграваныя, а цяпер тыя, хто прыехаў ужо ў 1990-х, пачалі яднацца, пачаў рух. Цікава было пачуць ад саміх англічан, што цяпер беларуская тусюшка на актыўнасці, па дзейнасці на трэцім месцы пасля латышоў і украінцаў. Гэта прыемна... Бо ва ўсім астатнім краінах сітуацыя кардынальна розніцца з гэтай.

«Гадавы празніны на ўсе віды каштуе 7500 долараў!»
— Вы жылі ў самім Лондане?
 — Не, спачатку мы жылі ў доктара Вадзіма Дзімідчыка ў ягоным катэдры — нам быў адрэзаны там пакой. Гэта Колчэстэр, альбо як мы казалі на беларускі капыл — Калчэстэр. Вельмі вядомы горад, там нават захаваныя стары рымскі ды і навазодзіцца адзін з самых старажытных англійскіх атэляў — яму гадоў 700 ці 800. І яны падтрымліваюць яго ў належным старым выглядзе, еўрааромунта ням. Адтуль да Лондана ехаць 40 хвілін цягніком. Потым, пасля канцэрта, мы жылі ў Беларускай доме ў Лондане. Ён, дарэчы, XVIII стагоддзя. А яшчэ там ёсць на Фінчлі ўніяйская царква і бібліятэка, якімі аглянецца айцец Алксандар Надсан. Бібліятэка нас, безумоўна, вельмі ўразіла!.. Там ёсць арыгіналы Купалы, Коласа, дакументы Франціска Скарыны, старыя мапы Беларускай тэрыторыі тысяча чатырыста нейкага года, доследы сярэднявечных падарожнікаў з Нямеччыны, Францыі ці Англіі, якія праз-

джалі праз Беларусь. Ёсць арыгінал Статута Вялікага Княства... Пачыталі, наколькі змаглі (усміхаецца)...
— Ці былі ў вас нейкія стэрэатыпы пра Брытанію і брытанцаў перад паездкай?
 — Не, не было — нас папярэдзілі, пра усё падрабязна распавялі (усміхаецца). Мы мелі з сабой нават мапы — мапу метро, спіс месцаў, дзе ўсё-ткі варта пабываць. І мы мэтаанакрэвана што маглі — наведвалі, астатняе адкалілі на наступны раз. Мне, напрыклад, уразіў Тэйт Мадэрн — музей сучаснага мастацтва. Уваход туды, як і ў многія іншыя музеі, дармовы. Там была выстава Поля Гагена... Паглядзеці ў тым ліку і на нашых майстроў — Шагала, Малевіча... Убачылі абсалютна дзіўную інсталюцыю кітайскага мастака, з каменнай крошкі. Архытэктары кар'ерах здрабавалі камяні, пасля іх ператваралі ў пудру, потым замешвалі ў такі рошчын (гэта ўсё паказвалася на экране) — ён з усю гэтага вырабіў такіх семкі, якія не адрозніш ад звычайных. Яны размаляваныя ўручную, імі была засыпаная велізарная зала. Людзі ў іх валяліся разам з дзешчым, сядзелі там з лаптанамі, зарываліся — толькі галава тырчала... Мы не ўтрымаліся і ўзлі на адной семцы на памяць — але іх там былі напраўду мільёны!..
— Ок, у вас не было стэрэатыпаў, але ў многіх ёсць — што англічане вельмі сур'ёзныя, чопарныя, сэрвы, пары... Наволькі гэта пацвярджаецца, калі туды прыязджаеш?
 — Магчыма, гэта ёсць на ўзроўні арыстакратыі, графаў там ці баронаў... Мы з такой праслойкай не сутыкаліся. А што датычыць клеркаў ці бізнэсоўцаў, то яны цалымі офісамі ідуць у абыд у паб (дзе мы таксама сабе рабілі перапынкі паміж гэтай беганінай). А паб — гэта таксама англійская культура, з якой варта пазнаёміцца «на родзіне героя», а не дзе-небудзь у іншай краіне. І на 200-300 гадоў!.. Дык вось, лонданцы прыходзяць у абыд у паб і выпіваюць па піву, нічога не ядуць. У сэнсе, можа яны дзе пасля і ядуць, але ў пабе толькі піва піюць.
— А калі там піва каштуе?
 — У сярэднім 3,5 — 4 фунты. Каля 15 тысяч на нашыя. Шчыра скажаць, добрае піва, якое прывозіць адтуль, і ў Мінску столькі каштуе ў бары — таму розніца невялікая. Выбар піва там вельмі вялікі, сідраў розных шмат.
— А ўвогуле кошыты там гэтыя атамныя, як гавораць?
 — Такія, як у нас прыкладна. Акрамя транспарту — ён вельмі дарагі, бо яго з дзяржаўных рук аддалі ў «ненадзейнай рукі спекулантаў». У выніку гадавы празніны на ўсе віды транспарту каштуе ад 4 да 5 тысяч фунтаў — гэта 7500 долараў!!! «Трэвал кард» — на цэлы дзень на ўсе віды лонданскага транспарту (без прыгарадных электрычак) — 6 фунтаў (27 тысяч рублёў)...

— Слухайце, дык за гэтыя грошы машыну набыць можна!..
 — І нармальную машыну! Але там такія затары ў горадзе, што на машыны куды даехаць значна цяжэй, чым на метро. Мала таго, што ў Лондане жыве больш за 10 мільянаў чалавек, дык туды яшчэ бюсконца з усёй краіны едуць паглядзець на гэтага «бачку гарадоў англійскіх» і Тэмзу — «маці ракі брытанскіх». Англічане, між іншым, ездзяць імтэтна, перавышаюць хуткасць часта, могуць і рэзануць. Але агульнае кіроўцаў быў уражаны адкрытым мастацтвам кіроўцаў. І тым, што па ўсім горадзе стаць джэй і разрульвае, каб нейкі там высокі кошы праехаў. Там шмат паліцыі, але яна спынаецца па сваіх справах з міргалькамі. Альбо на «заціхаронскіх» машынах прыватнага тыпу раптам выступаюць міргальку — і таксама кудысьці едзе магнаца з

Лявон Вольскі:

«З МУЗЕЯ СУЧАСНАГА МАСТАЦТВА ў ЛОНДАНЕ Я СКРАЎ... СЕМКУ!..»

чарговым значэнствам. Ці спыняюць за перавышэнне хуткасці.
— Ёсць такое?
 — За перавышэнне спыняюць ва ўсім свеце. Але без дай прычыны (як у нас: «Праверка дакументаў») — там такое немагчыма.
— Не ўтрымаўся — і набыў сабе гарнітур!»
— Набылі сабе што?
 — Для тых, хто любіць тарыцца адзеннем — там проста шопінг-рай! Ёсць такія крамы, дзе розныя якасныя рэчы прадаюцца без падаткаў. Я не ўтрымаўся — і гарнітур набыў сабе.
— Смокінг?
 — Не, звычайны. Дзе ў нас у смокінгу хадзіць, які ў нас уручэнні праміюць?..
— Англійская мова, якую вы там пачулі, — яна сапраўды адрозніваецца ад «астатняй англійскай мовы»?
 — Вельмі адрозніваецца! Я ўжо два гады з перапынкамі займаюся англійскай мовай з ролетыварам. Дык вось, там усё гавораць, як выкладчыкі!.. Я калі глядзею розныя навучныя фільмы — думаю, што там гавораць так адмыслова для вучняў, каб усё было зразумела, каб кожная літара гучала! Але яны сапраўды так размаўляюць! І нават беларусы, якія ўжо там пахлі, так навучыліся размаўляць!
— Што там самае незвычайнае для беларуса, які прыехаў упершыню?
 — Вельмі незвычайна, што ў краме нічога не будзе штурхаць! Будуць, наадварот, праходзіць за метр ад цябе і кажаць «Ай м соры», «Экск'юз мі!».. Для нашых гэта дзіўнае ўражанне: «Ды пайшлі вы к чорту, што вы лезеце да мяне!..» (смяецца). Што ўвесь рух наадварот — не справа, як у нас, а злева. І стрыю ў машыне не з таго боку, і перадачы левай рукой пераключачць трэба. Але для мяне гэта будзе дзіўна, што BMW, Chrysler, Ford — машыны, якія мы бачым у нас кожны дзень — таксама ўсё робяцца з правым рулём.
— Не паспрабавалі за стырном праехаць так экзатычна?
 — Я не рызыкунуў, шчыра кажуць! Нашыя людзі скардзяцца на завялікую колькасць кругавых разв'язак на дарозе — ледзьве не кожныя 500 метраў. І не заўжды зразумееш, як з іх выехаць. І я не хацеў сядзець, бо баўся, што вярнуся — і буду палосы блытаць! (усміхаецца). Хоць я і ездзіў на месцы пасажыра, але пастаянна ламіўся за стырню — яно ж там, дзе ў нас пасажыр

сядзіць!.. Вярнуўся — і адчуванне, што па сустрэчнай едзеш!.. Я запятаўся, адкуль у іх гэта пайшло. Распавялі, што калі ўсё яшчэ ездзілі на конях (а ездзілі прадстаўнікі «сярэдняга і вышэйшага класа, і трэба было падаць руку прадстаўніку арыстакратыі — так зручней!» (усміхаецца).
«Калі санстанцыя зачыніла паб — людзі зладзілі масавы пратэст!..»
— Тамтайшая архітэктара вас уразіла?
 — Пасля Мінску, дзе архітэктара зольшага «спакойная» — там увесь час натыхаецца на нейкую неверагодную, велічуную готыкай! Едзеш на аўтобусе — і раптам з'яўляюцца Каралеўскія корты з выдатнай рознай готыкай!.. Там ёсць дух — вуліцы, якім не адно стагоддзе... Там усё імперскае, з размахам. Калі плошча — дык гэта ўжо плошча. Калі там будзе адмірал Належан на слупе — дык слуп гэты будзе належага памеру!..
— Калі стаіш там на вуліцы — адчуваецца, што ў гэтым горадзе жыве больш за 10 мільянаў чалавек?
 — Ачуваецца! Гэтага пльыва чалавечая... Прычым рознакаляровай — абсалютна розныя нацыі, нагадвае Нью-Ёрк.
— Не хочацца за кішэні трымацца? Каб грошы не пакарлі?
 — Нас папярэдзілі, што трэба. Таму мы не бралі з сабой шмат нааўных грошай, карысталіся карткамі.
— Апроч «папсовых турыстычных месцаў» кшталту Біг Бэна ці Таўэра, што наведалі?
 — Наша знаёмая дызайнерка Саша Белавокая, якая ўжо гадоў пяць жыве ў Лондане, вадзіла па такіх месцах, куды звычайна турысты не ходзяць. Непадальк ад Таўэра мы пабачылі затоку, дзе стаць яхты мільярдэраў. Самі мільярдэры жывуць тут жа, у дарагім квартальчыку. А гэтая затока — як паркінг для іх!.. Яшчэ там ёсць вуліца Брык Лэйн — такая багемна-мастацкая, артавая. Там вельмі цікавы кірмаш, дзе мастакі прадаюць зробленыя тут жа рэчы, дызайнерскую вопратку... Там жа ёсць і нейкія дзікія сканд-хэндзі, дзе можна знайсці які-небудзь цыліндр 1859 года, нейкі старыя гарнітуры, валізікі, «кацялькі»...
— Як прайшоў сам канцэрт?
 — Канцэрт нечакана для мяне прайшоў на велькім уздыме! Быў колішні амбасадар Брытаніі ў Беларусі Брайан Бэнэт, былі

Лявон Вольскі правёў у Брытаніі 10 дзён — даў канцэрт і аглядзеў мясцовыя адметнасці. Адразу па вяртанні славыты музыка распавёў «Звяздзе», як пабачыў яхты мільярдэраў, патрымаў у руках арыгінал Статута Вялікага Княства Літоўскага і наведаў Кембрыджскі ўніверсітэт.

беларускія консулы... Дарэчы, канцэрт быў яркай на 70-ю гадавіну Джонэ Ленана — што таксама ў поўным сэнсе сімвалічна для мяне...
— Дзе вы паспелі пабыць, апроч Лондана і Калчэстэра?
 — Былі ў Кембріджы...
— Паступалі?
 — Не-не, мы правалілі ўсе іспыты, апроч літаратуры (смяецца)! Класна ім там вучацца, я гляджу! У кожнага каледжа свае капіцы ёсць — некаторыя з іх большыя разы ў два за нашы касцёлы!.. У інтэрнаце жывуць па адным чалавеку ў пакоі. Дарэчы, там можна паабедцаць у іх сталовіцы... У некаторых каледжах ёсць свае старажытныя вінныя ліхі — па важных святах там можна паіць вельмі і вельмі старога шалпанскага. Там ёсць такі паб «Ігл», дзе выйшлі ДНК. Чаму ў пабе? Напэўна, пайшлі паабедцаць — здарыўся прыльці крыві да мазгоў — і адбылося адкрыццё!.. (смяецца).
— У Лондане, як вы з такім рытмам жыцця ў гэтым агрымнітым мегаполісе паспяваюць нараджаць дзяцей, кахаць?..
 — А ў іх у пярэдні наступе канец працы. Усё, канец працы, усё ідуць у паб! А суботы-ндзельны яны прывіваюць самі! Рытм у іх, я вам скажу!.. Усе быць страшэнна заклапочаныя! Потым смяюцца ў пабе у абыд, потым зноў нясуцца страшэнна заклапочаныя, потым увечары смяюцца ў пабе, здымаюць напружанне — і едуць дахаты. І мам з дзецьмі мы там учылілі шмат!
— Чаму нам варта павучыцца ў брытанцаў?
 — Шанаваць сваё. Мяне захапіла, як брытанцы захоўваюць сваю культуру, свае традыцыі... Амаль ва ўсім свеце ездзяць па правай паласе — а яны, я ўпэўнены, не адмовяцца ад свайго левага руху!.. Мы зайшлі ў адзін віны бар, якому больш за 300 гадоў. Нам распавялі пра яго гісторыю. Прышлі туды санстанцыя і кажа: «Як гэта вы тут за апошнія 90 гадоў нічога не змянілі? Антысанітарыі, мы вас часова закрываем, пакуль не прыберэце недахопы!» І што вы думаеце — паднялася хваля пратэсту, людзі пачалі абураліцца!.. І санітарная служба была вымушана адступіць: «Ды піце вы ў свіншніцы, калі хочаце!..» У хатах у прыбяральні мы пабачылі два краны — адзін з гарачай вадой, другі з халоднай. І хоць гэта нязручна, хоць можна зрабіць адзін — але такая традыцыя!..
 Глеб ЛАБАДЗЕНКА.
 Фота з архіва Лявона ВОЛЬСКАГА.

СЕННЯ
 Месяц Поўня 23 кастрычніка. Месяц у сузор'і Авена.

Мінск	7.46	18.02	10.16
Віцебск	7.39	17.49	10.10
Магілёў	7.37	17.52	10.15
Гомель	7.30	17.51	10.21
Гродна	8.01	18.17	10.16
Брэст	7.59	18.21	10.22

Імяніны
 Пр. Пелагеі, Мікалая, Сяргея, Юльяна.
 К. Ірэны, Віталія, Яна.

НАДВОР'Е на заўтра

ВІЦЕБСК	735мм р.в.с.с.	+4...+6°C
ГРОДНА	743мм р.в.с.с.	+3...+5°C
МІНСК	733мм р.в.с.с.	+4...+6°C
МАГІЛЁЎ	735мм р.в.с.с.	+4...+6°C
БРЭСТ	745мм р.в.с.с.	+4...+6°C
ГОМЕЛЬ	742мм р.в.с.с.	+5...+7°C

Геамагнітныя ўзрушэнні

00	01	02	03	04	05
15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	01

Абзначэнні:
 ● німа прыметных геамагнітных узрушэнняў
 ● невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ● слабая геамагнітная бура

...у суседзідзі

ВАРШАВА	+3...+5°C
МАСКВА	+5...+7°C
ПЕЦЯРЫЦЫ	+5...+7°C

20 кастрычніка

1733 год — нарадзіўся Адам Тадэвуш Станіслаў Нарушэвіч, вядомы беларускі гісторык, пазт, перакладчык, рэлігійны дзеяч. Вучыўся ў Пінскай калегіуму, Віленскай акадэміі, Ліёне. Выкладаў у Віленскай акадэміі, Варшаўскаму эзуціцкаму калегіуму, Рыцарскай школе ў Варшаве. З 1781 года — пісар вялікі ВКЛ і сакратар Пастаяннай Рады. Суправоджаў караля Станіслава Аугуста Пянятоўскага ў паездках па Беларусі і Украіне. Браў удзел у рабоце Чатырохгодовага сейма 1788-89 гг. Выступаў за манархічны лад дзяржавы, моцную цэнтралізаваную ўладу. Аўтар палітычных од, ідэілы, сатырычных твораў. Адзін з аўтараў «Палітычнай гісторыі старажытных дзяржаў...». Сабраны ім 231 том гістарычных матэрыялаў, так званыя «папкі Нарушэвіча», маюць вялікую навуковую каштоўнасць. Памёр у 1796 годзе.

1929 год — ЦК ВКП(б) афіцыйна абвясціў курс на суцэльную маалектывізацыю сельскай гаспадаркі.

«Калі чалавек не ведае, да якой прыстані трымае ён шлях, да яко ніводзін вецер не будзе спадарожным».
 Сенека (4 да н.э. — 65), старажытнарымскі палітычны дзеяч, філосаф.

ЖУРАВІНЫ ў «ЖУРАВІНЦЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
 У ганцавіцкай навукова-даследчай станцыі «Журавінка», якая адносіцца да Цэнтральнага батанічнага сада, ярка ў гэтыя дні самы масавы збор — трактарыст Аляксей Занько, рабочы Аляксандар Купеніч, камбайнер Мікалай Рабцэвіч, тэхнічны работнік Аляксандар Рабцэвіч, пагрузчык і вадзіцель Анатоль Карпеня, сартавальніцы Наталія Рабцэвіч, Галіна Мышкавец, Валяціна Барыск, Дзякунчыкі ім, кажа загадчык станцыі Мікалай Паўлоўскі, сьветла «Журавінка» і можа пахваліцца сваім багатым ураджаем. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Усімкнемся!
 — Мужчына, а вы салодкае любіце?
 — Так.
 — А што менавіта: тарты, варэны, цукеркі?
 — Лікёр.

Жонка:
 — Мілы, сёння нядзеля. Звадзі дзіця хоць у прыбяральню!..

Улетку ў нас глабальнае пачыленне, узліку ледавікоў перыяд, а па кастрычніках мы калідаў запускаяем.

У рэстаране. Гаспадар — шэф-кухару:
 — Так, а дзе вашы ўчарашнія катлеты? Наведнікі на іх моцна скардзіліся.
 — Я з іх ужо зрабіў сённяшня.

АБ ЁМ УКЛАДАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА ў ПРІОРБАНКУ пастаянна павялічваецца і з пачатку года вырас больш чым на 29%

З пачатку 2010 года «Прыорбанк» ААТ праводзіць актыўную працу па пашырэнні рэсурснай базы за кошт прыцягнення сродкаў грамадзян. Сёння ў дэпазітнай лінейцы Прыорбанка кожны можа падабраць найлепшы для сябе варыянт. Тэрмін размяшчэння грашовых сродкаў вар'юецца ад 1 месяца да 5 гадоў. Уклады прымаюцца ва ўсім найбольш запатрабаваных валютах — беларускіх рублях, доларах ЗША, еўра і расійскіх рублях.

Стварэнне прывабытных умоў ашчаджання ўкладаў, шырокае рэкламнае кампанія ў сродках масавай інфармацыі, распаўсюдка новых відаў дэпазітаў, а таксама гарантыя дзяржавы поўнай захаванасці грашовых сродкаў дазволілі банку сёлета павялічыць аб'ём укладаў насельніцтва больш чым на 29%. Рублёвыя дэпазіты грамадзян выраслі на 162%, уклады грамадзян у замежнай валюце павялічыліся на 12%.

Дадатнае дынаміка прыросту назіралася і ў верасні гэтага года. Так, уклады ў беларускіх рублях выраслі на 6,9%, уклады ў замежнай валюце — на 7,1%.

Вынікам прынятых Прыорбанкам мераў па развіцці рэсурснай базы стала павялічэнне рынкавай долі банка па ўкладах насельніцтва з 6,3% да 6,5%.

Приорбанк **ГРУП**
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2010 г.
 «Приорбанк» Открытое акционерное общество
 г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-а

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 1 октября 2010	на 1 октября 2009
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		267 001,4	191 362,4
3	Средства в Национальном банке	1102		156 988,7	272 920,8
4	Ценные бумаги:	1103		51 170,4	63 590,4
4.1	для торговли	1103.1		51 170,4	63 590,4
4.2	удерживаемые до погашения	1103.2		0,0	0,0
4.3	в наличии для продажи	1103.3		0,0	0,0
5	Кредиты и другие средства в банках	1105		510 977,7	337 649,0
6	Кредиты клиентам	1106		3 750 850,2	3 620 960,4
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107		9 736,4	9 736,4
8	Основные средства и нематериальные активы	1108		248 338,0	202 191,9
9	Прочие активы	1109		100 497,3	96 733,8
10	ИТОГО активы			5 095 560,1	4 795 145,1
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
12	Средства Национального банка	1202		2 663,5	7 359,4
13	Кредиты и другие средства банков	1205		989 092,5	1 471 130,2
14	Средства клиентов	1206		3 062 700,3	2 286 281,3
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		133 569,8	197 159,7
16	Прочие обязательства	1209		31 772,3	90 008,1
17	ВСЕГО обязательств			4 219 798,4	4 051 938,7
18	КАПИТАЛ				
19	Уставный фонд	1211		412 279,3	412 279,3
20	Эмиссионный доход	1212		0,0	0,0
21	Резервный фонд	1213		107 616,0	62 008,8
22	Накопленная прибыль	1214		263 581,1	183 343,4
23	Фонд переоценки статей баланса	1215		92 285,3	85 574,9
24	Всего капитал	121		875 761,7	743 206,4
25	ИТОГО обязательств и капитал			5 095 560,1	4 795 145,1
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ				
27	Требования	1301		5 021 163,5	4 329 787,3
28	Обязательства	1302		1 266 805,7	1 244 335,6

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 октября 2010 г.
 «Приорбанк» Открытое акционерное общество
 г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-а

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 1 октября 2010	на 1 октября 2009
1	ПРИБЫЛЬ				
1.1	Процентные доходы	2011		446 827,7	407 806,0
1.2	Процентные расходы	2012			

Начальнік ПМК-271 Федар ПАДАБЕД.

Напорыстасць і энтузіязм проста-такі выпраменьвае намеснік начальніка Мсціслаўскай ПМК-271 Уладзімір Ракузаў. Пры гэтым яму ёсць што расказаць, ёсць што з чым параўнаць: 31 год працуе ён у будаўніцтве. І ён падчас гутаркі, так бы мовіць, крыху параўнаў, а ў прыватнасці крыху «прайшоўся па цяперашніх будаўнічых кадрах.

Аднак перш чым паслухаць яго меркаванні, значым: пазнаёмлімся мы з ім на ўзвядзенні 40-кватэрнага жылога дома (непасрэдна ў горадзе Мсціславе); адпаведна, Уладзімір Ракузаў курыраваў гэта будаўніцтва. І, можна меркаваць, далёка не выпадкова даручылі гэта куратарства менавіта яму. Тэрмін здачы дома — снежань, а яго ўзвядзенне распачата, па сутнасці, зусім нядаўна. Дакладней, гэта датычыць наземнай часткі, бо фундамент пад дом сталі забіваць яшчэ паўгода таму. Гэтак доўга «сядзець» на фундаменце прымуслі асабліваасці мясцовага грунту, або знаходжанне пад знешнім зямельным покрывам так званых пльывуноў, а з апошнімі практычна нельга змагацца, іх нельга нежк стабілізаваць, замацаваць. Карацей кажучы, каб узвядзены дом некалі раптам «не паплыў», давялося працаўнікам ПМК-271 забіць пад яго, пад гэты адносна невялікі 40-кватэрны аб'ект, аж 146 палюў, а кожная палю — да 10 з паловай метраў у даўжыню ды да 600 міліметраў таўшчыні. Пакуль жа забівалі палі, непрыкметна і тэрмін здачы наблізіўся...

Мсціслаўская ПМК-271

ТОЛЬКІ БУДАВАЦЬ — І НИЯКІХ АЛЬТЭРНАТЫЎ!

ПРА БУДАЎНІЧУЮ АДЗІНКУ МЕТРЫЧНАЙ СІСТЭМЫ

— Ведаецце, у студэнта перад экзаменам звычайна не хапае адной ночы, а ў будаўнікоў перад здачай — аднаго дня. Тым не менш, як кажуць, у дошку разбіся, а здай у тэрмін. І здадзім, — упэўнена кажа Уладзімір Ракузаў. — Вось перакрыем другі паверх, і з мулярамі адразу ж пойдучы тынкоўшчыкі, цеспляры. Хутка закончым сеткі пракладваць (пад газ, ваду) — адразу ж зоймемся добраўпарадкаваннем тэрыторыі, зімой гэтага не зробіш... Каля 50 чалавек працуюць цяпер на гэтым невялікім аб'екце, рэжым — падоўжаны дзень...

Шмат людзей задзейнічалі...

— Ды якое там шмат... Можна было б расставіць яшчэ столкі ж. Нам цяпер увогуле не хапае людзей — пад нашы цяперашнія аб'ёмы патрабна яшчэ чалавек каля 100. Словам — дэфіцыт, кадравы голод. І гэта ўжо паўная тэндэнцыя, у многіх так.

Заработная плата не задавальняе?

— Ды якраз цяпер плацяць болей, чым раней. А вось наконт дэвальвацыі прафесіі можна казаць смела, няма такога гонару за яе, як раней. Ды раней жа слова «будаўнік» гучала гэтак жа ўзвышана, як і слова «настаўнік». Трэба ў першую чаргу аднавіць прэстыжнасць будаўнічых справы, воль у чым праблема. Напрыклад, раней няма папрацавалі на гэта студэнцыя будаўнічых атрадаў, я сам некалькі разоў ўзначальваў іх, пра іх няма расказвалася — і мала чуваць пра ўсё гэта цяпер.

Уладзімір Мікалаевіч, а што яшчэ было раней, і няма цяпер? Каля гаварыць пра тыя ж кадры...

— У нас нялёгка праца: пад адкрытым небам і ў гарачыню, і ў холад, і ў дождж. А паспрабуйце пацягаць змену воль гэты сілікатны блок... А цяпер часам прыходзяць на будолю такія, з дазволу, будаўнікі, што самі важаць крыху болей, чым гэты блок; выдаеш ім 48-ы размер рабочага касцюма, а гэты касцюм з іх звальваецца...

Воль такія, даволі нежартоўныя прэтэнзіі ў Уладзіміра Ракузава да асобных прадстаўнікоў цяперашняга кадравы складу будаўнікоў. А яшчэ агучыў тут і такую яго прэтэнзію: цяпер навукаліны будаўнічыя ўстаноў, як быццам, няма даючы будучым спецыялістам тэорыі, а прыходзяць потым гэты спецыялісты на будолю і не ведаюць памераў... цагляны і не ведаюць у гэтым вялікай бяды... «Ды гэта ж як «Отче наш», — абурася Уладзімір Ракузаў. — Гэта ж для будаўнікоў як адзінка метрычнай сістэмы: на гэтым жа ў нас практычна ўсе астатнія разлікі заснаваныя...

Шчыра скажаць, мы, як і тыя маладыя спецыялісты, што «не ведалі», спачатку таксама нежак не убачылі ў гэтым вялікай бяды (ужо потым нам трохі «ўтлумачылі»), але ці можна было сказаць пра гэта Уладзіміру Мікалаевічу, гэтаму сапраўднаму будаўнічому асу і прафесіяналу. Між іншым, і яго жонка, і сыны, і зяць таксама працуюць тут жа, у ПМК-271. Воль якія моцныя карані пусцілі ён у будаўнічых справе, у гэтай нялёгкай прафесіі, якой па-сапраўднаму ганарыцца...

Аднак няправільна будзе не назваць тут тую ж ужо згаданую «адзінку метрычнай сістэмы», такім

чынам: 120x250x65 міліметраў. Памятаеце, студэнты, каб потым не патрапіць часам пад гарачую «руку» Уладзіміра Мікалаевіча Ракузава, ды і іншых сапраўдных будаўнічых прафесіяналаў.

АБ'ЕКТЫ МЕХКАЛОНЫ

Па сутнасці, у першую чаргу на прафесіяналізме старых, вопытных кадраў і трымаецца ў краіне ўсё мясцовае будаўніцтва — як на вёсцы, так і ў раўнннх цэнтрах. Прычым гэта, адназначна, не менш сур'ёзнае будаўніцтва, чым у вялікім горадзе. Тым жа будаўнікам Мсціслаўскай ПМК-271 ёсць што паказаць са сваіх аб'ектаў, узвядзеных толькі за апошнія гады, што, дарэчы, і зрабіў (паказаў) начальнік Мсціслаўскай ПМК-271 Федар Падабед, які кіруе гэтай арганізацыяй на працягу ўжо 11 гадоў.

Федар Іванавіч Падабед пачынаў некалі на будолю даможным рабочым і прайшоў усё адпаведныя будаўнічыя прыступкі, працаваў галоўным інжынерам, узначальваў ПМК суседняга, Касцюковіцкага, раёна. Праца ў Мсціславе

Брыгада муляраў ПМК-271. У цэнтры — прараб Уладзімір ГАНЧАРОУ.

ты буды, вядома, самі мсціслаўскія сельскія працаўнікі раёна атрымалі ад калектыву ПМК-271 больш за 100 індывідуальных дамоў, у якіх, дарэчы, ёсць прыродны газ і ўсе астатнія зручнасці. Нямаюць такіх дамоў мяркуе пабудова раён у наступным годзе — 65, значную частку возьмуць на сябе менавіта будаўнікі ПМК-271 (у Мсціславе ёсць і іншыя будаўнічыя арганізацыі). Тут жа абзначым такое пытанне, якое ўзнікае ў Мсціславе — усё 13 тысяч... «Федар Іванавіч, што, у вас дэмаграфічны ўзрыў чакаецца, ці ўжо адбыўся?» — за-

адпаведнай дзяржаўнай праграмы, вядома, самі мсціслаўскія сельскія працаўнікі раёна атрымалі ад калектыву ПМК-271 больш за 100 індывідуальных дамоў, у якіх, дарэчы, ёсць прыродны газ і ўсе астатнія зручнасці. Нямаюць такіх дамоў мяркуе пабудова раён у наступным годзе — 65, значную частку возьмуць на сябе менавіта будаўнікі ПМК-271 (у Мсціславе ёсць і іншыя будаўнічыя арганізацыі). Тут жа абзначым такое пытанне, якое ўзнікае ў Мсціславе — усё 13 тысяч... «Федар Іванавіч, што, у вас дэмаграфічны ўзрыў чакаецца, ці ўжо адбыўся?» — за-

апошнім часам? Сярод гэтых аб'ектаў, безумоўна, у першую чаргу трэба назваць малочнатаварную ферму ў СВК «Мушына», на будолю ступіў якой калектыву ПМК-271 выступіў генеральным падрадчыкам. Гэта — сучасны жывёлагадоўчы комплекс (першы такі ў раёне), узвядзенне якіх інтэнсіўна вядзецца ў многіх гаспадарках краіны, з поўнаасю аўтаматызаванымі і камп'ютарызаванымі працэсамі ўтрымання і даення жывёлы. Зра-узюма, будаўніцтва гэтага сучас-

на ўзвядзенне, ужо ў іншай гаспадарцы раёна, яшчэ аднаго такога ж сучаснага малочнатаварнага комплексу, як у СВК «Мушына».

ПРА ПЕРСПЕКТИВУ

Увогуле, планы калектыву на наступны год грунтоўна на тых у цэлым небагіх выніках, якія дасягнутыя ім за апошнія гады. У ПМК-271 маюць у цэлым добрыя тэмпы

у гэтых адносінах прадугледжваюць тут? Скараціць выдаткі на адміністрацыйна-гаспадарчыя расходы, асвоіць асобныя з тых відаў работ, якія перадаюцца цяпер субпадрадчыкам (дарэчы, у ПМК-271 маюць свой растварабетонны вузел, у якім заліваюцца бетонныя вырабы, сталарыні цэх, з якога будаўнікі атрымліваюць практычна ўсе неабходныя піламатэрыялы), знізіць тэрміны ўводу аб'ектаў і г.д. Пры ўсім гэтым у ПМК-271 плануецца павышэнне заробатнай платы, адным з асноўных пунктаў з'яўляецца таксама «перападрыхтоўка і перакваліфікацыя» кадраў.

Мехкалона за апошнія тры гады значна павялічыла сваю тэхнічную аснашчанаць, тут у прыватнасці набылі тры новыя краны, экскаватар, пагрузчык, чатыры аўтамат-самазвалы. Як падкрэсліваюць у ПМК-271, некалі тут былі забяспечаны тэхнічна ўсяго на 20 працэнтаў ад патрэбнасці — цяпер давалі гэты паказчык да 70 працэнтаў. У наступным годзе тут плануецца набыць яшчэ чатыры адзінкі тэхнікі.

У наступным годзе мы павінны выканаць яшчэ большы аб'ём работ — на 14 мільярд рублёў, з адпаведным ростам аб'ёму недзе на 30 працэнтаў, — падкрэсліваў начальнік ПМК-271 Федар Падабед. — Пры гэтым не малява аб'ёмы чакаюць нас не толькі на вёсцы, але і ў горадзе, у якім апошнім часам таксама вядзецца інтэнсіўнае жыллёвае будаўніцтва.

— Сялета мы ўсім горадам, гэта значыць з улікам усіх яго арганізацый, паставілі на перыметры гары добрую агароджу, увогуле — добраўпарадкавалі тут усю тэрыторыю, — расказаў Федар Іванавіч. — Сялета ж, летам, тут адбылося вялікае свята, на якое прыязджалі госці нават з Польшчы і Прыбалтыкі. А прымеркаванае было свята да 600-годдзя Грунвальдскай бітвы. На самой гары былі праведзены рыцарскі фэст, былі наладжаны рыцарскія баі...

Чаму гэтае свята адбылося менавіта ў Мсціславе? Варта ўдакладніць: у знакамітай Грунвальдскай бітве ўдзельнічаў і Мсціслаўскі попк.

— Наш год адносна невялікі, але вельмі цудоўны, — працягваў Федар Іванавіч. — Ён не забурджаны радыяцыйнай, навокал шмат крыніц, непадалёк ад горада працавае рака Сож. Мсціслаўцы любяць свой горад, тут добра жыць і працаваць. І, вядома ж, на нас, як на будаўнікоў, кладзецца немалая доля адказнасці за захаванне горадам усёй яго арыгінальнасці і яго своеасаблівага аблічча.

Напаўна, на гэтых добрых словах Федара Падабед вярта і закончыць. І, думаемца, у калектыву няблага гэта атрымаецца.

станд — «Нашы мецэнаты». Стэнд адкрываецца фатаграфіяй начальніка ПМК-271.

— Гэта нашы асноўныя шэфы, — расказала намеснік дырэктара каледжа Вольга Піцеракова. — Воль нядаўна Дзень настаўніка быў, які мы таксама адзначаем, — да гэтага дня мы атрымалі ў якасці падарунка на мільён рублёў будаўнічы матэрыялаў, якія ў нас ужо ідуць у справу. Мы нярэдка праводзім вытворчае навучанне на базе ПМК, дзе нашы выхаванцы пазнаюць практычныя азы цаглянай кладкі, тынкоўкі і г.д. А летам на базе ПМК быў праведзены абласны конкурс муляраў, і многія нашы навучанцы няблага на гэтым конкурсе сябе паказалі. ПМК-271 — гэта наш сапраўдны, дзейны вытворчы палігон, на якім усе нашы наву-

дскай бітве ўдзельнічаў і Мсціслаўскі попк.

Іван БАРАНОЎСКІ.
Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

На ўзвядзенні 40-кватэрнага дома.

Аб'екты, узвядзеныя ПМК-271 за апошнія гады: школа, фонд сацыяльнай абароны і раўннн інспекцыя прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, шматкватэрны дом у горадзе Мсціслаўлі і новыя дамы ў вёсцы Хадасы.

мае пэўныя асаблівасці. Побач, за 12 кіламетраў, Расія. Там можна ўладкавацца на будолю без належнага афармлення, грошы — наяўнымі, г. зн. без вылікаў на падаткі і г.д. — адпаведна, нярэдка яна большыя. І, вядома, часам, збягаюць мсціслаўскія кадры на расійскія будаўнічыя аб'екты. Праўда, як правіла, у абсалютнай большасці вяртаюцца назад, дзе ўсё больш устойліва і стабільна, дзе можна разлічваць, пры неабходнасці, на бальнічны, дзе ідзе стаж і г.д. Тым не менш, гэты фактар уносіць пэўны складанасці ў дзейнасць Мсціслаўскай ПМК-271 і яе кіраўніцтва, па сутнасці, ставіць на першы план менавіта кадравую праблему.

Аднак вернемся да аб'ектаў Мсціслаўскай ПМК-271, якія з гонарам паказваў Федар Падабед. Дарэчы, паказваючы іх, ён падкрэсліваў добрую дапамогу па іх узвядзенні Магілёўскага аблсельбуду і іншых абласных арганізацый, адпаведна ўклад праектантаў. Ну, а наконт таго, як пашчыравалі тыя ж праектан-

пыталіся мы. «Дык яшчэ ж возім сюды дзяцей амаль з паловы раўна...»

Застаецца дадаць: гэты цікавыя аб'екты праектавалі: школу — «Магілёў-грамадзянпраект» (добра вядома арганізацыя, якая не патрабуе асаблівых прадстаўленняў) і басейн — інстытут Магілёўскага аблсельбуду (паводле слоў Федара Падабед, аб'екты інстытута таксама вызначаюцца арыгінальнасцю, што, між іншым, можна было добра бачыць па той жа ўжо згаданай «натуре»); і праекце інстытут для Мсціслаўскай ПМК-271 больш за ўсё.

За апошнія гады будаўнікі Мсціслаўскай ПМК-271 таксама ўзялі шэраг шматкватэрных жылых дамоў (у Мсціславе ж), аднак, напэўна, найбольш інтэнсіўнае будаўніцтва вялі (і вядуць) на вёсцы, прычым як жыллёвае будаўніцтва, так і будаўніцтва аб'ектаў сельскагаспадарчага, вытворчага прызначэння. У прыватнасці, сёння абласных арганізацый, адпаведна ўклад праектантаў. Ну, а наконт таго, як пашчыравалі тыя ж праектан-

нага комплексу запатрабавала і прымянення сучасных будаўнічых тэхналогій, якія даваліся асвойваць у працэсе ўсіх работ. Як значаюць у ПМК-271, неспрэчна за іх калектывам былі толькі агульнабудаўнічыя работы, аднак такіх работ набралася на суму каля 7 мільярд рублёў пры агульным кошы аб'екта каля 14 мільярд рублёў. Гэта, па сутнасці, складала большую частку аб'ёму работ, выкананых калектывам за мінулы год уласнымі сіламі (комплекс зддзены летас).

Гэта, аднак, датычыцца ўзвядзення на вёсцы жылля, на што апошнім часам у мясцовых будаўнічых арганізацыях краіны звяртаецца асабліва ўвага, у тым ліку і ў ПМК-271. Чым яшчэ, якімі аб'ектамі адзначыліся ў «нашай» мехкалоне

прысядзібных пабудовах — той хлеўчык-катух на некалькі метраў, што ўзводзіцца побач з кожным домам, яўна не разлічаны на сапраўдныя патрэбы вясцоўцаў.

Гэта, аднак, датычыцца ўзвядзення на вёсцы жылля, на што апошнім часам у мясцовых будаўнічых арганізацыях краіны звяртаецца асабліва ўвага, у тым ліку і ў ПМК-271. Чым яшчэ, якімі аб'ектамі адзначыліся ў «нашай» мехкалоне

прыбытку. І гэта, дарэчы, пры ўсім тым, што аб'екты, якія ўзводзяцца і рэканструюцца, далёка не заўсёды належным чынам фінансуюцца з боку заказчыкаў. Тым не менш, як зазначылі ў мехкалоне, усё тут без ніякіх альтэрнатыв — толькі будаваць.

Адным з найважнейшых пунктаў адпаведнай праграмы калектыву ПМК-271 на наступны год з'яўляецца зніжэнне сабекошту будаўнічых работ, увогуле — павышэнне эфектыўнасці ўсёй дзейнасці. Што

Адным з асноўных кірункаў дзейнасці ПМК-271 з'яўляецца рэканструкцыя жывёлагадоўчых памяшканняў. На здымку Віктар АЗАРЭНКА, Віктар ІВАНОУ, Аляксандр НЕСЦЕРАУ і Мікалай ЧЫЖЭЎСКІ занятыя на рэканструкцыі жывёлагадоўчых памяшканняў у СВК «Сож-Агра». На прыроднім плане прараб Алег АБАВЕЦА.

У Мсціслаўлі на Замкавай гары; тут сёлета быў наладжаны «Рыцарскі фэст», які сабраў нямала наведнікоў не толькі з Беларусі, але і з Літвы і Польшчы. Абулажваннем Замкавай гары займаліся многія арганізацыі Мсціслаўлі, у тым ліку і ПМК-271.

Кіраўнік ПМК-271 Федар ПАДАБЕД і намеснік дырэктара Мсціслаўскага будаўнічага каледжа Вольга ПІЦЕРАКОВА сярэд яго навучанцаў.